ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΕΣ: ΠΗΓΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΞΗΡΟΥΧΑΚΗΣ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ ΒΑ, ΜΒΑ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΣΔΟ-ΣΤΕΦ ΑΤΕΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ: ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Α.Μ:3373

ΗΡΑΚΛΕΙΟ 2012

Copyright © Γιώργος Οικονόμου, 2012

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Διοίκηση Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Κρήτης δεν υποδηλώνει απαραιτήτως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η εργασία αυτή ξεκίνησε και τελείωσε μέσα στο ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 σύμφωνα με τον υπάρχοντα κανονισμό του τμήματος Διοίκησης επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι Ηρακλείου Κρήτης.

Ευχαριστώ τον καθηγητή μου κ. Ξηρουχάκη Φραγκίσκο για την εμπιστοσύνη που μου έδειξε δίνοντάς μου την δυνατότητα να εκπονήσω την πτυχιακή μου εργασία, με θέμα τις Ευρεσιτεχνίες. Επίσης, θα ήθελα να τον ευχαριστήσω για τη βοήθεια του όποτε και αν την χρειάστηκα κατά την διάρκεια της προετοιμασίας της πτυχιακής.

Επίσης ένα μεγάλο ευχαριστώ στους φίλους μου, οι οποίοι μου συμπαραστάθηκαν όλο αυτό τον καιρό και στην οικογένεια μου για την ηθική και οικονομική συμπαράσταση όχι μόνο κατά την διάρκεια της εκπόνησης της πτυχιακής μου εργασίας αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών μου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο πλαίσιο του πτυχιακού προγράμματος της σχολής Διοίκηση Επιχειρήσεων ανέλαβα να εκπονήσω πτυχιακή εργασία με θέμα τις Ευρεσιτεχνίες. Οι Ευρεσιτεχνίες ή αλλιώς πατέντες είναι μέρος της καθημερινής μας ζωής. Όπου και αν κοιτάξουμε γύρω μας στην σύγχρονη κοινωνία θα δούμε προϊόντα ή υπηρεσίες που είναι αποτέλεσμα καινοτομίας μιας επιχείρησης ή ενός απλού ανθρώπου. Τα προϊόντα αυτά μας κάνουν πιο εύκολη την καθημερινότητα και βοηθούν την κοινωνία μας να εξελιχθεί και να προοδεύσει. Είναι δεδομένο ότι η καινοτομία, οι Ευρεσιτεχνίες δηλαδή προσφέρουν πολλά στον σύγχρονο άνθρωπο και ειδικά την σημερινή εποχή όπου έχουν ως σύμμαχο και την τεχνολογία.

Στην παρούσα εργασία θα ασχοληθούμε με όλο το φάσμα των Ευρεσιτεχνιών και θα αναλυθούν τα πιο σημαντικά κομμάτια που αφορούν τις Ευρεσιτεχνίες και την Καινοτομία. Η εργασία χωρίζεται σε 5 κεφάλαια με υποενότητες στο κάθε κεφάλαιο. Πιο συγκεκριμένα στο πρώτο κεφάλαιο δίνονται κάποιοι ορισμοί από όρους που σχετίζονται με την Ευρεσιτεχνία και γίνεται και μια αναδρομή που αφορά τις Ευρεσιτεχνίες. Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στις Ευρωπαϊκές διαστάσεις των Ευρεσιτεχνιών και γενικότερα στον Ευρωπαϊκό καινοτομικό χώρο. Στο τρίτο κεφάλαιο βλέπουμε τι σημαίνει για την Ελλάδα καινοτομία, ποια είναι η καινοτομία στην Ελλάδα αλλά και σε ευρύτερο πλαίσιο. Το τέταρτο κεφάλαιο ασχολείται με τις επιχειρήσεις και το πώς αυτές εκμεταλλεύονται την καινοτομία, τις Ευρεσιτεχνίες δηλαδή προς δικό τους όφελος αλλά και της κοινωνίας. Τέλος στο πέμπτο κεφάλαιο υπάρχουν τα συμπεράσματα της εργασίας και οι πολιτικές που θα πρέπει να ακολουθήσουν όσοι θέλουν να έχουν όφελος από τις ευρεσιτεχνίες.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΝΟΜΑΣΙΑ	**ΣΕΛΙΔΑ**
Copyright……..	1
Ευχαριστίες…….....	2
Περίληψη…….	3
Περιεχόμενα…….	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^{Ο}: Ευρεσιτεχνία: Πηγή ανάπτυξης και καινοτομίας.	
1.1 Ορισμός του όρου Ευρεσιτεχνία……..	6
1.1.1 Λόγοι ύπαρξης των Ευρεσιτεχνιών……..	6
1.1.2 Ευρεσιτεχνία και μονοπώλιο……..	6
1.2 Ορισμός του όρου Καινοτομία……..	7
1.2.1 Τεχνολογική και μη τεχνολογική καινοτομία……..	7
1.2.2 Σύνδεση καινοτομίας – επιχειρηματικότητας…….	8
1.3 Ορισμός του όρου επιχειρηματικότητα…….	9
1.3.1 Ο Επιχειρηματίας…….	10
1.4 Οικονομική ανάπτυξη…….	10
1.5 Ορισμός του όρου Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας……..	12
1.5.1 Απόκτηση Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας…….	13
1.5.2 Ιστορική αναδρομή των Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας…….	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^{Ο} : Ευρεσιτεχνία: Ευρωπαϊκές της διαστάσεις.	
2.1 Ιστορική αναδρομή…….	18
2.2 Καινοτομική δραστηριότητα στην Ευρώπη…….	19
2.3 Ενιαίο καθεστώς προστασίας ευρεσιτεχνιών…….	20
2.3.1 Τα συστήματα των ευρεσιτεχνιών στην Ευρώπη…….	20

2.3.2 Προβλήματα διαδικασίας χορήγησης ΔΕ……. 21

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^{Ο} : Η Καινοτομία στην Ελλάδα.

3.1 Ποια είναι η καινοτομία στην Ελλάδα…… 23

3.2 Η Καινοτομία των δύο τελευταίων δεκαετιών…….. 25

3.3 Η εξέλιξη της καινοτομίας…… 28

3.4 Η Ελληνική και ξένη δραστηριότητα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας… 29
στην Ελλάδα.

3.5 Η καινοτομία σε παγκόσμια κλίμακα…….. 33

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^{Ο} : Καινοτομία: Εργαλείο ανάπτυξης των επιχειρήσεων.

4.1 Εισαγωγή…… 36
4.2 Πληροφόρηση και επιχειρηματικότητα…….. 37
4.3 Καινοτομία και επιχείρηση…….. 39
4.4 Σχέση καινοτομίας και επιχειρηματικότητας……. 42
4.5 Η επίδραση της καινοτομίας στην ανταγωνιστικότητα και το κέρδος. 43
4.6 Η εξέλιξη της καινοτομίας και η ανάπτυξη των επιχειρήσεων. 46
4.7 Οι επενδύσεις των επιχειρήσεων σε έρευνα και καινοτομία.. 49
4.8 Στήριξη Ευρωπαϊκών εταιρειών…….. 53
4.9 Διεθνοποίηση καινοτόμων επιχειρήσεων…….. 55

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^{Ο} : Συμπεράσματα και πολιτικές.

5.1 Συμπεράσματα…… 57
5.2 Πολιτικές για την καινοτομία……. 59

Βιβλιογραφία…….. 64

Παραρτήματα…… 68

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ευρεσιτεχνία: Πηγή ανάπτυξης και καινοτομίας.

1.1 Ορισμός του όρου ευρεσιτεχνία.

Η Ευρεσιτεχνια[1] είναι ένα δικαίωμα χρήσης, το οποίο δίνεται στον εφευρέτη μιας νέας μεθόδου, ουσίας ή μηχανισμού ανεξαρτήτως αν είναι νομικό η φυσικό πρόσωπο. Το δικαίωμα αυτό είναι αποκλειστικό, χορηγείται για 20 χρόνια και απαγορεύει να χρησιμοποιηθεί από άλλους η εφεύρεση χωρίς να έχει δοθεί η άδεια του εφευρέτη. Με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας εκτός των εφευρέσεων, κατοχυρώνονται και οι ανακαλύψεις εφόσον δεν είναι ήδη γνωστές.

1.1.1 Λόγοι ύπαρξης των ευρεσιτεχνιών.

Οι κύριοι λόγοι που καθιερώθηκαν τα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας είναι δυο. Ο πρώτος είναι η παροχή κίνητρου σε φυσικά η νομικά πρόσωπα (ιδιώτες η επιχειρήσεις) να ερευνούν και να δημιουργούν νέα προϊόντα. Το κερδοφόρο κομμάτι μιας ευρεσιτεχνίας είναι αυτό που στρέφει τα άτομα ή τις επιχειρήσεις να παράγουν καινοτόμα προϊόντα, τα όποια θα προσφέρουν όφελος και στο κοινωνικό σύνολο. Ο δεύτερος λόγος είναι η δημοσιοποίηση των καινοτομιών. Χωρίς το δικαίωμα της ευρεσιτεχνίας οι εφευρέτες δεν θα αποκάλυπταν τις δημιουργίες τους με αποτέλεσμα να μένουν στην αφάνεια. Έτσι προσφέροντας στον εφευρέτη το δικαίωμα της ευρεσιτεχνίας και της αποκλειστικής εκμετάλλευσης της εφεύρεσης, πρόσφεραν ταυτόχρονα και ένα καινοτόμο προϊόν στο κοινωνικό σύνολο.

1.1.2 Ευρεσιτεχνία και μονοπώλιο.

Η ευρεσιτεχνία είναι αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης μιας εφεύρεσης. Όμως από οικονομικής άποψης αυτό το δικαίωμα προκαλεί το λεγόμενο “μονοπώλιο”. Δηλαδή ο εφευρέτης επειδή έχει το δικαίωμα μόνο ο ίδιος να παράγει το προϊόν, με σκοπό το κέρδος καθορίζει αυθαίρετα όποια τιμή θέλει για το προϊόν χωρίς να ενδιαφέρεται για τις επιπτώσεις αυτής της πράξης στο κοινωνικό σύνολο. Βέβαια σε κάποιες περιπτώσεις το μονοπώλιο δεν ισχύει καθώς μπορεί ο εφευρέτης να δημιουργήσει ένα προϊόν και να το κατοχυρώσει, αλλά ταυτόχρονα μπορεί να φτιαχτεί και ένα άλλο όμοιο προϊόν το οποίο θα προκαλέσει ανταγωνισμό στην αγορά. Άρα το μονοπώλιο δεν είναι απαραίτητο όταν υπάρχει μια ευρεσιτεχνία.

[1] Πληροφορίες από το www.Wikipedia.org

1.2 Ορισμός του όρου καινοτομία.

Καινοτομια[2] θεωρείται η υλοποίηση μιας νέας και πρωτοποριακής ιδέας ή η εφαρμογή μιας εφεύρεσης με σκοπό ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα. Ειδικότερα ο ΟΟΣΑ[3] στο εγχειρίδιο " Frascati " θεώρει την καινοτομία ως μετατροπή μιας ιδέας σε εμπορεύσιμο προϊόν. Στον τομέα των επιχειρήσεων συνδέεται κυρίως με το τμήμα της Έρευνας και Ανάπτυξης. Στην Ε.Ε η καινοτομία μετριέται με το δείκτη Innovation Scorecard, αλλά υπάρχουν και άλλοι δείκτες που μετρούν την καινοτομία οι οποίοι κυρίως χωρίζονται σε κατηγορίες με βάση την μάθηση και την ανάπτυξη. Σημαντικό επίσης κριτήριο για την καινοτομία είναι ότι πρέπει να προσφέρει μια αλλαγή στα προϊόντα που ήδη υπάρχουν και όχι μια απλή αναβάθμιση του προϊόντος.

1.2.1 Τεχνολογική και μη τεχνολογική καινοτομία.

Ο Όρος καινοτομία χωρίζεται σε τεχνολογική και μη τεχνολογική καινοτομία. Τεχνολογική καινοτομία θεωρείται *:*

Α) Η είσοδος στην αγορά ενός νέου ή αρκετά αλλαγμένου προϊόντος σε σχέση με τα χαρακτηριστικά και τις προδιαγραφές που ήδη έφερε στην αγορά.

Β) Η εγκατάσταση από την επιχείρηση ενός νέου και εξελιγμένου συστήματος διαδικασίας παραγωγής το οποίο θα παρέχει μεγαλύτερο όγκο παραγωγής, καλύτερη ποιότητα στα προϊόντα και χαμηλότερο κόστος για την επιχείρηση.

Αντιθέτως μη τεχνολογική καινοτομία θεωρείται η εφαρμογή καινούργιων μεθόδων που αφορούν την δομή και την διοίκηση της επιχείρησης και έχουν ως στόχο την μέγιστη αξιοποίηση των πληροφοριών, την καλύτερη ποιότητα των αγαθών και το πιο αποτελεσματικό σύστημα ροής των εργασιών που απαιτείται μέσα στη επιχείρηση.

---

[2] Πληροφορίες από το www.Wikipedia.org

[3] Ο ΟΟΣΑ: Οργανισμός οικονομικής συνεργασίας και ανάπτυξης.

Διεθνής οργανισμός ο οποίος έχει δημιουργηθεί από αναπτυγμένες χώρες που υποστηρίζουν τις αρχές της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας και της ελεύθερης αγοράς.

1.2.2 Σύνδεση καινοτομίας – επιχειρηματικότητας.[4]

Η καινοτομία σε πολλές πτυχές της συνδέεται με τον όρο επιχειρηματικότητα. Η σαφέστερη σύνδεση των δυο αυτών εννοιών ανάγεται στο έργο του Joseph Schumpeter[5]. Ο Schumpeter καθόρισε πέντε πηγές "δημιουργικής καταστροφής" οι οποίες είναι οι εξής:

- Η εισαγωγή ενός νέου αγαθού ή η βελτίωση του.
- Η είσοδος μιας νέας μεθόδου παραγωγής.
- Η δημιουργία μιας νέας αγοράς.
- Η κατάκτηση μιας νέας πηγής πρώτων υλών ή ημικατεργασμένων αγαθών.
- Η δημιουργία ενός καινούργιου είδους βιομηχανικής οργάνωσης.

Η καινοτομία είναι μια ευρύτερη έννοια και δεν στέκεται μόνο στην τεχνική βελτίωση. Σε ένα συνέδριο του ΟΟΣΑ αποκαλύφθηκαν έρευνες που έδειχναν ότι οι περισσότερες επιχειρήσεις ταχύρρυθμης ανάπτυξης δεν είναι καινοτομικές και αντιθέτως οι καινοτομικές επιχειρήσεις που παρουσιάζουν νέες τεχνολογίες έχουν πολύ χαμηλό ρυθμό ανάπτυξης.

Σύμφωνα με παλιά βιβλιογραφία, οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών θεωρούνται μη καινοτομικές. Αν και οι απόψεις αυτές είναι παλιές, υπάρχουν πολλές μελέτες που δείχνουν ότι ο κλάδος της παροχής υπηρεσιών είναι μη καινοτομικός αλλά έχει πολύ καλές οργανωτικές παροχές.

Καινοτομία όμως δεν είναι μόνο οι απόψεις του Schumpeter. Είναι ένα μεγάλο κεφάλαιο το οποίο συνεχώς φέρνει καινούργια πράγματα στο προσκήνιο. Άλλωστε όσο υπάρχουν επιχειρήσεις θα υπάρχει και καινοτομία.

---

[4] Βλ. Deakins D & Freel M, (2007) " Επιχειρηματικότητα ", Αθήνα Εκδόσεις Κριτική, Σελ.(238-239).

[5] Josehn Schumpeter (8/2/1883 – 8/1/1950), Οικονομολόγος και πολιτικός επιστήμονας με καταγωγή από Αυστρία, Ουγγαρία και ΗΠΑ. Ήταν αυτός που διέδωσε στα οικονομικά τον όρο "δημιουργική καταστροφή".

1.3 Ορισμός του όρου επιχειρηματικότητα.

Επιχειρηματικοτητα[6] είναι ένας Όρος ο οποίος έχει μεταφραστεί με διάφορες εκδοχές. Σε ένα γενικό πλαίσιο επιχειρηματικότητα θεωρείται η αξιοποίηση μιας ιδέας η οποία θα έχει αποτέλεσμα και ακόμα καλύτερα όταν αυτό το αποτέλεσμα αποφέρει οικονομικά οφέλη. Υπάρχουν στο κόσμο οργανισμοί οι οποίοι προάγουν την επιχειρηματικότητα και μερικοί από αυτούς είναι οι JCI(Junior Chamber International), η JADE και η EUROPEN.

Ειδικότερα όμως έχουν εκφραστεί και κάποιοι ακόμα ορισμοί που αφορούν τον όρο επιχειρηματικότητα. Συγκεκριμένα οι ορισμοί[7] είναι:

- " Επιχειρηματικότητα είναι μια δυναμική διαδικασία μέσω της οποίας τα άτομα σταθερά εντοπίζουν οικονομικές ευκαιρίες και τις εκμεταλλεύονται μέσα από την ανάπτυξη, την παραγωγή και πώληση αγαθών και υπηρεσιών. Αυτή η διαδικασία απαιτεί ποιοτικές ικανότητες, όπως εμπιστοσύνη των ατόμων στον εαυτό τους, δυνατότητα και διάθεση ανάληψης κινδύνου και αίσθημα προσωπικής δέσμευσης."

(The European observatory for SMEs, 2000)

- Η ικανότητα και η διαδικασία να δημιουργήσεις και να αναπτύξεις οικονομική δραστηριότητα που θα βασίζεται στο συνδυασμό της ανάληψης κινδύνου, δημιουργικότητας και καινοτομίας με τη διαχείριση μέσα σε ένα νέο η υπάρχον οικονομικό οργανισμό. (Επιτροπή Ευρωπαϊκών ικανοτήτων.)

- " Επιχειρηματικότητα είναι η διαδικασία κατά την οποία άνθρωποι, κεφάλαια, αγορές, παραγωγικές εγκαταστάσεις και γνώση συνενώνονται για να δημιουργήσουν μια επιχείρηση η οποία δεν υπήρχε πριν." (Landau 1982)

---

[6] Πληροφορίες από το www.Wikipedia.org

[7] Σεμινάριο καποδιστριακού πανεπιστημίου Αθηνών, ‹‹ Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα ››, 2008

- " Επιχειρηματικότητα είναι η δημιουργία μιας νέας δραστηριότητας."

(Gartner 1985)

1.3.1 Ο επιχειρηματίας.

Ο Όρος επιχειρηματίας[8] απουσιάζει από την οικονομική θεωρία. Στον σύγχρονο κόσμο ο όρος αυτός χρησιμοποιείται για τους εργοδότες και για τους μάνατζερ οι οποίοι έχουν το πλεονέκτημα του κέρδους χωρίς να έχουν πάρει μέρος ουσιαστικά στην παραγωγική διαδικασία.

Διάφοροι οικονομολόγοι προσδιόρισαν τον επιχειρηματία ως ισχυρή δύναμη και ικανό οικονομικό παράγοντα. Επίσης θεώρησαν τον επιχειρηματία ως ένα καταλύτη οικονομικών αλλαγών και ανάπτυξης.

Όσον αφορά τώρα την συμπεριφορά του επιχειρηματία, ερευνες[9] έχουν δείξει ότι οι " εν δυνάμει " επιχειρηματίες επικεντρώνονται σε κλάδους που γνωρίζουν καλά, παρακινούμενοι από τον φόβο της ανεργίας. Συνήθως οι επιχειρηματίες πριν ανοίξουν δική τους επιχείρηση εργάζονταν σε μια άλλη η οποία ήταν στον ίδιο κλάδο με αυτή που δημιούργησαν.

1.4 Οικονομική ανάπτυξη.

Ο Όρος οικονομική ανάπτυξη[10] χρησιμοποιείται πολύ συχνά από πολιτικούς και οικονομολόγους. Αν και δεν είναι σαφές από πού προέκυψε ο όρος οικονομική ανάπτυξη είναι σίγουρο ότι σαν έννοια συνδέεται με τους όρους βιομηχανοποίηση και εκμοντερνισμός καθώς επίσης και με την εξέλιξη του καπιταλισμού.

Η έννοια της ανάπτυξης ήρθε στο προσκήνιο μετά το τέλος του Β΄ παγκοσμίου πολέμου. Τα συντρίμμια που άφησε πίσω του ο πόλεμος, δημιούργησαν την απορία του πως οι χώρες που είχαν πάρει μέρος στον πόλεμο θα μπορούσαν να επανέλθουν. Ο τρόπος ανάπτυξης αυτών των χωρών μετά τον πόλεμο ήταν η αλλαγή από το αγροτικό μοντέλο οικονομίας στην εκβιομηχάνιση σύμφωνα με τα πρότυπα των καπιταλιστικών χωρών.

---

[8] Βλ. Deakins D & Freel M, (2007) " Επιχειρηματικότητα", Αθήνα Εκδόσεις Κριτική, Σελ. 40

[9] Σεμινάριο καποδιστριακού πανεπιστημίου Αθηνών, ‹‹ Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα ››, 2008

[10] Βλ. Αγγελόπουλος Α, (1989) " Οικονομική ανάπτυξη. Θεωρία και πολιτική " Αθήνα Εκδόσεις Πιτσιλάς

Ο όρος ανάπτυξη αργότερα συνδέθηκε με το ποσοτικό κριτήριο του ρυθμού αύξησης του ΑΕΠ (Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν). Οι οικονομολόγοι Domtar και Harrods υποστήριξαν ότι οι ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης εξαρτώνται άμεσα από το επίπεδο αποταμίευσης και επενδύσεων.

Τέλος τη δεκαετία του 1990[(11)] οι φιλικές πολιτικές προς τις αγορές οδήγησαν πολλά κράτη σε οικονομική ανάπτυξη. Ο ρόλος του κράτους έγινε λιγότερο επιθυμητός, καθώς η βαρύτητα δίνεται στις καταθέσεις και στους δείκτες επενδύσεων, στην απελευθέρωση του εμπορίου και στο άνοιγμα των αγορών εντός της χώρας.

Σε αντίθεση με την προσέγγιση της οικονομικής ανάπτυξης που υπήρχε μετά τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο, την δεκαετία του 1990 η χάραξη της πολιτικής ήταν διαφορετική αφού ευνοούσαν τις αγορές και πίστευαν ότι αυτό θα έφερνε πλούτο μακροχρόνια.

Το μοντέλο αυτό ανάπτυξης ονομάστηκε " Παραδοχή της Washington " και είχε τρεις βασικές έννοιες:

- Την μακροοικονομική πειθαρχεία.
- Την οικονομία βασιζόμενη στις αγορές.
- Το άνοιγμα του εμπορίου και των ξένων επενδύσεων.

[(11)] Βλ. Λαγός Δ, (2007) " Θεωρίες περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης " Αθήνα Εκδόσεις Κριτική.

1.5 Ορισμός του όρου δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Τα δίπλωμα ευρεσιτεχνιας[12] είναι ο τίτλος προστασίας μιας εφεύρεσης με διάρκεια 20 ετών που χορηγείται στον δικαιούχο για νέα επινοήματα, τα οποία εμπεριέχουν εφευρετική δραστηριότητα και είναι ικανά βιομηχανικής εφαρμογής. Ειδικότερα αναλύοντας λίγο τους παραπάνω όρους έχουμε:

- Νέα θεωρείται μια εφεύρεση που δεν ανήκει στην στάθμη της τεχνικής.

- Εφευρετική δραστηριότητα εμπεριέχει μια εφεύρεση όταν σύμφωνα με την κρίση ενός ειδικού δεν προκύπτει με εμφανή τρόπο από την στάθμη της τεχνικής.

- Βιομηχανική εφαρμογή θεωρείται ότι έχει μια εφεύρεση όταν μπορεί να παραχθεί σε οποιοδήποτε τομέα παραγωγικής δραστηριότητας.

Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας είναι ουσιαστικά πνευματικά δικαιώματα. Τα πνευματικά δικαιώματα εμπίπτουν σε δυο κατηγορίες, την βιομηχανική ιδιοκτησία και την πνευματική ιδιοκτησία. Η πρώτη είναι αναγνωρισμένη ενώ η δεύτερη όχι. Τα πνευματικά δικαιώματα ουσιαστικά ανήκουν στην πνευματική ιδιοκτησία. Τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύουν την έκφραση μιας ιδέας αλλά όχι την ίδια την ιδέα. Ο εφευρέτης μέσω των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας έχει δυο τρόπους να προστατεύει την εφεύρεση του. Ο πρώτος τρόπος είναι να καταθέσει την ιδέα του ενώπιον συμβολαιογράφου ώστε να είναι νομικά καλυμμένος ενώ ο δεύτερος τρόπος είναι να στείλει μια συστημένη επιστολή στον εαυτό του η οποία θα έχει μέσα όλες τις πληροφορίες που αφορούν εφεύρεση. Με αυτόν τον τρόπο αν προκύψει πρόβλημα ο κάτοχος της εφεύρεσης θα μπορεί να ζητήσει η εν λόγω επιστολή να ανοιχτεί εντός δικαστηρίου. Τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας επίσης χωρίζονται σε τέσσερις κατηγορίες με βάση τα δικαιώματα και έχουν ως εξής:

1. Δικαίωμα διπλώματος ευρεσιτεχνίας (πατέντα).
2. Δικαίωμα δημιουργού (γνωστό ως copyright).
3. Δικαιώματα σχεδίων.
4. Εμπορικό σήμα.

[12] Πληροφορίες από το www.Obi.gr (Άρθρο " Εφεύρεση και Καινοτομία ")

Για την απόκτηση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας χρειάζονται κάποιες δαπάνες και σίγουρα κάποιες διαδικασίες ώστε το δίπλωμα να είναι έγκυρο και από νομικής πλευράς. Αυτές οι διαδικασίες και οι δαπάνες θα αναφερθούν παρακάτω αναλύοντας τα κύρια σημεία τους.

1.5.1 Απόκτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

Η απόκτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας είναι πλέον απαραίτητο για του εφευρέτες καθώς έτσι εξασφαλίζουν την εφεύρεση τους και έχουν την αποκλειστική εκμετάλλευση της για δικό τους όφελος. Παρακάτω θα αναλυθούν τα ειδή των διπλωματών ευρεσιτεχνίας, η διαδικασία που ακολουθεί κάποιος για να το αποκτήσει και οι δαπάνες που προκύπτουν κατά την διαδικασία αυτή.

Α) Αρχικά πρέπει να γνωρίζουμε ότι τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες[(13)]:

- ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

Απονέμεται από τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΟΒΙ) στην Ελλάδα. Έτσι η εφεύρεση προστατεύεται και μονοπωλείται μόνο στην Ελλάδα.

- ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

Απονέμεται από το ευρωπαϊκό γραφείο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (ΕΡΟ). Η εφεύρεση προστατεύεται πλέον και από τα 37 ευρωπαϊκά κράτη που έχουν κυρώσει την ευρωπαϊκή σύμβαση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Επίσης αν θέλει ο εφευρέτης μπορεί να ζητήσει η εφεύρεση του να προστατευτεί και από τα κράτη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Μαυροβούνιο και Σερβία τα οποία έχουν συνάψει επέκταση της προστασίας των ευρεσιτεχνιών με το ΕΡΟ. Για ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μπορεί οποιοσδήποτε να καταθέσει αίτηση στον ΟΒΙ, η απευθείας στο ΕΡΟ ανεξάρτητα υπηκοότητας η θέσης εργασίας.

(13) Πληροφορίες από το www.ΕΚΤ.gr Άρθρο (Ευρεσιτεχνίες: πηγή ανάπτυξης και καινοτομίας).

- ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

Ο καταθέτης μιας αίτησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να υποβάλει την μετάφραση του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε όσα κράτη θέλει, ώστε αυτό να εξομοιωθεί απόλυτα με το εθνικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας σε αυτά τα κράτη. Με αυτό τον τρόπο η εφεύρεση προστατεύεται από ένα η περισσότερα κράτη, ευρωπαϊκά η μη τα οποία έχουν κυρώσει την διεθνή συνθήκη συνεργασίας για διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Συνολικά 142 κράτη έχουν κυρώσει την διεθνή συνθήκη συνεργασίας, ανάμεσα τους και η Ελλάδα.

Συνολικά 1.700.000 αιτήσεις πραγματοποιούνται κάθε χρόνο για διπλώματα ευρεσιτεχνίας εκ των οποίων το 50% προέρχεται από τις ΗΠΑ και την Ιαπωνία.

Β) Η διαδικασία που ακολουθεί κάποιος για να αποκτήσει δίπλωμα ευρεσιτεχνίας είναι συγκεκριμένη. Αρχικά αρμόδιος φορέας για την χορήγηση ενός διπλώματος ευρεσιτεχνίας είναι ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας. Η χορήγηση από τον ΟΒΙ ενός διπλώματος γίνεται όταν πλέον έχει τελειώσει μια διαδικασία η οποία ξεκινά με μια αίτηση. Η αίτηση αυτή περιέχει:

- Το πλήρες όνομα του καταθέτη, την εθνικότητα του, την κατοικία του και την ακριβή του διεύθυνση.
- Ακριβή περιγραφή της εφεύρεσης και προσδιορισμό των αξιώσεων.
- Αίτηση χορήγησης.

Στη συνέχεια αφού τελειώσει η προκαταρκτική εξέταση της αίτησης και εφόσον πληρούνται κάποιες τυπικές προϋποθέσεις ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας συντάσσει " Έκθεση έρευνας ", δηλαδή μια αναφορά που περιέχει κάθε έγγραφο που χρειάζεται σε αυτό το στάδιο. Αυτό γίνεται ώστε να μην μπορεί να αμφισβητηθεί στο μέλλον η εφεύρεση.

Η έρευνα αυτή όμως δεν προσδιορίζει σαφώς το αν θα δοθεί το δίπλωμα. Το δίπλωμα χορηγείται ανεξάρτητα του τι θα δείξει η έρευνα και πλέον αφήνεται στην κρίση του κατόχου του διπλώματος το πώς θα εκμεταλλευτεί τα δικαιώματα που του παρέχει το δίπλωμα.

Γ) Όσον αφορά το κόστος για ένα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας είναι σαφές ότι υπάρχουν κάποιες δαπάνες ώστε να χορηγηθεί νόμιμα το δίπλωμα και να είναι έγκυρο. Οι δαπάνες[(14)] που γίνονται είναι συγκεκριμένες και έχουν ως εξής:

- Δαπάνη της ίδιας της ευρεσιτεχνίας.
- Δαπάνη για θέματα ευρεσιτεχνίας (τέλη κατάθεσης αίτησης, έκθεση έρευνας, τέλος χορήγησης διπλώματος).
- Δαπάνη για τέλη ανανέωσης (Τα 4 πρώτα χρόνια τα τέλη είναι μηδενικού κόστους.).
- Δαπάνη για έξοδα μετάφρασης για τις αιτήσεις από το εξωτερικό.
- Δαπάνη για έξοδα δικηγόρων.

Σε γενικά πλαίσια το κόστος ενός διπλώματος ευρεσιτεχνίας κυμαίνεται από 20.000 έως 60.000 δολάρια ανάλογα τις απαιτήσεις, αλλά σε αυτό το ποσό έχουν συμπεριληφθεί και τα έξοδα για την ίδια την εφεύρεση.

[(14)] Εγχειρίδιο ευρεσιτεχνιών (PATENT MANUEL 1994, PARIS).

1.5.2 Ιστορική αναδρομή των διπλωματών ευρεσιτεχνίας[15].

Στην σημερινή εποχή, οπουδήποτε και αν κοιτάξουμε στην καθημερινότητα μας, από τους λαμπτήρες μέχρι τα κινητά τηλέφωνα και από την ασπιρίνη μέχρι τα ιατρικά μηχανήματα θα δούμε ότι όλα είναι προϊόντα καινοτομίας. Το 80% των προϊόντων που υπάρχουν στην ζωή μας είναι ευρεσιτεχνίες κατοχυρωμένες με δίπλωμα. Μια ευρεσιτεχνία μπορεί να αναφέρεται σε ένα προϊόν, μια μέθοδο η ακόμα και σε μια βιομηχανική εφαρμογή.

Ανεπίσημα την αρχή στην κατοχύρωση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας έκανε η Αγγλία. Τον 15^{ο} αιώνα στην Αγγλία άρχισαν να προσφέρουν ειδικά προνόμια σε έμπορους και κατασκευαστές οι οποίοι με την δημιουργία προϊόντων βοηθούσαν στην πρόοδο της οικονομίας. Συγκεκριμένα το 1449 ο Βασιλιάς Henry IV έδωσε την δυνατότητα στον John of Utynam να παράγει ένα τύπο χρωματιστού γυαλιού μονοπωλιακά για 20 χρόνια. Ως αντάλλαγμα ο John of Utynam θα δίδασκε σε ντόπιους την τεχνική κατασκευής του συγκεκριμένου γυαλιού.

Την περίοδο της βασιλείας της Elizabeth I (1561-1590) συνεχίστηκε η παραχώρηση μονοπωλιακών δικαιωμάτων σε εφευρέτες. Ο ανώτερος άρχοντας έκρινε τις εφευρέσεις και αν τον ικανοποιούσαν πρόσφερε στους εφευρέτες το δικαίωμα να τις εκμεταλλεύονται μονοπωλιακά για ένα συγκεκριμένο διάστημα με την προϋπόθεση όμως να αναλύσουν λεπτομερώς την εφεύρεση τους.

Την αλλαγή σε αυτό το καθεστώς έφερε ο διάδοχος της Elizabeth I, ο James I ο οποίος το 1610 απέσυρε όλα τα μονοπώλια που υπήρχαν και δημιούργησε νόμο με τον οποίο κανένας δεν μπορούσε να εκμεταλλευτεί μονοπωλιακά ένα προϊόν, εκτός αν το προϊόν αυτό ήταν κάτι νέο και ριζοσπαστικό. Το 1624 ο νόμος αυτός έγινε επίσημος και επικράτησε στην Αγγλία για 200 χρόνια. Αργότερα το 1785 με νόμο οι εφευρέτες ήταν υποχρεωμένοι να δίνουν λεπτομερείς περιγραφή των δημιουργιών τους.

Όλοι αυτοί οι νόμοι το 1852 συνενώθηκαν με το γραφείο ευρεσιτεχνιών της Αγγλίας το οποίο προσδιόριζε αποκλειστικά το νομοθετικό πλαίσιο γύρω από τις ευρεσιτεχνίες.

Στην υπόλοιπη Ευρώπη από τα μέσα του 18^{ου} αιώνα και μετά η βιομηχανική επανάσταση ήταν αυτή που προκάλεσε ραγδαία ανάπτυξη της οικονομίας με αποτέλεσμα την ίδρυση ενός συστήματος κατοχύρωσης ευρεσιτεχνιών. Η γνώση για όλες τις χώρες προήλθε από την Αγγλία και αυτό είχε ως αποτέλεσμα να έχουν όλα τα κράτη το ίδιο νομοθετικό πλαίσιο γύρω από τις ευρεσιτεχνίες.

---

[15] Πληροφορίες από: 1) Εγχειρίδιο ευρεσιτεχνιών (PATENT MANUEL 1994, PARIS).

2) Πληροφορίες από το www.EKT.gr

3)Άρθρο ‹‹ Διαχείριση πνευματικής ιδιοκτησίας Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας στο Πανεπιστήμιο Πατρών.››

Τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας πήραν την τελική τους μορφή αρχικά το 1883 με την σύμβαση των Παρισίων. Με αυτή την σύμβαση αρχικά 11 χώρες καθιέρωσαν διεθνή νομικά ιδρύματα που αφορούσαν τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Αργότερα, το 1893 δημιουργήθηκε ένα διεθνές γραφείο για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Στο πιο πρόσφατο παρελθόν και συγκεκριμένα το 1970 ήταν η χρονιά που υπογράφηκε συνθήκη η οποία προέβλεπε ότι μια διεθνής αίτηση ευρεσιτεχνίας θα είχε την ίδια εφαρμογή σε καθένα από τα συμβαλλόμενα κράτη.

Η τελευταία σημαντική ημερομηνία για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας είναι το έτος 1973 όπου υπογράφηκε η σύμβαση του Μονάχου η οποία θέσπιζε ένα ενιαίο σύστημα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ευρεσιτεχνία: Ευρωπαϊκές της διαστάσεις.

2.1 Ιστορική αναδρομή[16].

Η κύρια βάση για τον θεσμό των δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας δημιουργήθηκε όταν ιδρύθηκε το πρώτο Γραφείο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στην Αγγλία το 1852. Αργότερα το 1947 είναι μια σημαντική ημερομηνία καθώς γίνεται η σύναψη του συμφώνου της Χάγης με την οποία ιδρύεται το Διεθνές Ινστιτούτο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Από το 1977 και μετά πολλές χώρες θέτουν σε ισχύ την σύμβαση για τα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας και λίγο μετά και συγκεκριμένα το 1980 αρχίζουν σε πρώτο στάδιο να χορηγούνται διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

Ο αρμόδιος φορέας για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας είναι ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας. Ο οργανισμός ιδρύθηκε το 1977 και σήμερα περιλαμβάνει 37 κράτη μέλη ενώ άξιο αναφοράς είναι το γεγονός ότι δεν αποτελεί υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά διαθέτει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια.

Όσον αφορά την διαδικασία της χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας, το εκτελεστικό κομμάτι του οργανισμού ασκείται από το Ευρωπαϊκό γραφείο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Εφόσον κατατεθεί μια αίτηση για ΔΕ στο γραφείο που ασχολείται με αυτά, αυτομάτως μπορεί να έχει νομική προστασία και κατοχύρωση της εφεύρεσης. Ο δημιουργός της εφεύρεσης είναι αυτός που θα επιλέξει τα κράτη εκείνα που θα παρέχουν νομική προστασία στην εφεύρεση του για 20 έτη με πιθανό το δικαίωμα της παράτασης της προστασίας.

Το σύστημα των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας παρέχει μεγάλη ασφάλεια σε νομικό πλαίσιο για το λόγο ότι τα διπλώματα χορηγούνται αφού πρώτα ελεγχτούν και εξεταστούν εξονυχιστικά από τα αρμόδια τμήματα του οργανισμού. Το γραφείο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας παρέχει μια πλήρες βάση δεδομένων η οποία ενημερώνεται καθημερινά και συγκεντρώνει πάνω από 70 εκατομμύρια εγγραφές από 60 χώρες. Συγκεκριμένα ο διαδικτυακός τόπος που μπορεί ένας ενδιαφερόμενος να πάρει πληροφορίες σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας αλλά και να μπορέσει με ασφάλεια να τεκμηριώσει μια αίτηση είναι το www.espacenet.com.

---

[16] Πληροφορίες από το www.ΕΚΤ.gr (Αφιέρωμα)

Επίσης ο Ευρωπαϊκός οργανισμός διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας μέσω του διαδικτυακού τόπου www.epoline.org προσφέρει στον κάθε ενδιαφερόμενο μια υπηρεσία δωρεάν κατάθεσης αίτησης ΔΕ, πληρωμή των απαραιτήτων εξόδων και δωρεάν παρακολούθηση της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης.

2.2 Καινοτομική δραστηριότητα στην Ευρώπη[17].

Στην Λισσαβόνα τον Μάρτιο του 2000 εκφράστηκαν αιτήματα τα οποία αφορούσαν την ενίσχυση της καινοτομίας. Ο στόχος ήταν να ενισχυθεί η κοινωνική συνοχή και να γίνει ανταγωνιστική και δυναμική η οικονομία της γνώσης. Με βάση την οικονομική σύγκλιση επινοήθηκε μια μέθοδος συντονισμού ώστε να βοηθήσουν τα κράτη να αναπτύξουν νέες ικανότητες. Το ευρωπαϊκό συμβούλιο έθεσε ρητά το ζήτημα να δημιουργηθεί ένας πίνακας ο οποίος θα δείχνει τα αποτελέσματα της καινοτομίας. Έτσι στην Στοκχόλμη τον Μάρτιο του 2001 τέθηκε η πρόταση της επιτροπής να παρουσιαστεί ο πρώτος πίνακας με αποτελέσματα που θα αφορούσαν την καινοτομία.

Ο πίνακας στηριζόταν σε δείκτες, κυρίως διαρθρωτικούς οι οποίοι έδειχναν τα αποτελέσματα σε διάφορους τομείς. Τα στοιχεία του πίνακα τα αντλούσαν από πληροφορίες της Eurostat και άλλων πηγών. Τέλος ο πίνακας χωριζόταν έχοντας ως βάση τους δείκτες σε τέσσερις κατηγορίες.

- Ανθρώπινο δυναμικό
- Δημιουργία νέας γνώσης
- Εφαρμογή νέας γνώσης
- Χρηματοδότηση της καινοτομίας, παραγωγικότητα και αγορές.

---

[17] Κορρές Γ. (2005), ”Τεχνολογική, κοινωνική, πολιτική και ανάπτυξη : Καινοτομικές δραστηριότητες και απασχόληση στην Ευρώπη” Αθήνα εκδόσεις τυπωθήτω

2.3 Ενιαίο καθεστώς προστασίας ευρεσιτεχνιών[18].

Στην Ευρώπη οι ευρεσιτεχνίες είναι αυτές που βοηθούν την οικονομική ανάπτυξη μέσω της καινοτομίας. Οι επενδύσεις που γίνονται στο τομέα της Ε & Α αφορούν το 1,9% του ΑΕΠ στην Ευρώπη και είναι αυτές που οδήγησαν στην ανάπτυξη.

Σήμερα θεωρείται στην Ευρώπη ότι προτεραιότητα όσον αφορά τις ευρεσιτεχνίες είναι η δημιουργία μιας οικονομίας η οποία θα έχει ως βάση την καινοτομία. Με γνώμονα αυτό το γεγονός, ακολουθείται μια συγκεκριμένη τακτική η οποία ως στόχο έχει να δημιουργήσει τις κατάλληλες συνθήκες ανάπτυξης της καινοτομίας για τις επιχειρήσεις όπως επίσης και την δημιουργία ενός καθεστώτος προστασίας των ευρεσιτεχνιών το οποίο θα τηρείται από όλα τα κράτη μέλη.

Το Δεκέμβριο του 2010 το συμβούλιο ανταγωνιστικότητας επιβεβαίωσε ότι υπάρχουν δυσκολίες οι οποίες καθιστούν αδύνατο το σχέδιο της ενιαίας προστασίας των ευρεσιτεχνιών στην ΕΕ. Στην συνέχεια υπήρξε η πρωτοβουλία 12 κρατών-μελών να δημιουργήσουν μια συνεργασία όσον αφορά την προστασία των ευρεσιτεχνιών. Την πρόταση αυτή ακολούθησαν ακόμα 13 κράτη. Το Ευρωπαϊκό συμβούλιο στις 15 Φεβρουαρίου του 2010 ενέκρινε την συνεργασία που πρότειναν τα κράτη-μέλη και ακολούθως την έγκριση του έδωσε και το συμβούλιο ανταγωνιστικότητας. Στις 25 Φεβρουαρίου του 2011 και αφού είχε πρώτα ολοκληρωθεί έκθεση εκτίμησης της πρότασης το συμβούλιο εξέδωσε την τελική θετική γνωμοδότηση.

2.3.1 Τα συστήματα των ευρεσιτεχνιών στην Ευρώπη.

Στην Ευρώπη όταν υπάρχει μια ευρεσιτεχνία, δυο είναι οι τρόποι που μπορεί να προστατευτεί. Ο ένας τρόπος είναι το Εθνικό γραφείο ΔΕ των κρατών που τα χορηγούν και ο δεύτερος τρόπος είναι το ευρωπαϊκό γραφείο ΔΕ.

Η διαφορά ανάμεσα σε αυτά τα γραφεία είναι ότι αν ο αιτών ενός ΔΕ θελήσει την απόκτηση ενός Εθνικού ΔΕ τότε απευθύνεται κατευθείαν στην στο γραφείο της χώρας όπου θέλει να προστατευτεί η εφεύρεση του. Αντίθετα αν ο εφευρέτης θελήσει την προστασία της εφεύρεσης του με ένα Ευρωπαϊκό ΔΕ τότε θα πρέπει να κάνει μια αίτηση στο Ευρωπαϊκό γραφείο ΔΕ. Η αίτηση αυτή θα εξεταστεί και αν πληροί όλες τις προϋποθέσεις θα χορηγηθεί Ευρωπαϊκό ΔΕ σε μια από τις τρεις γλώσσες όπου αναγνωρίζονται ως επίσημες για ένα ΔΕ και είναι τα αγγλικά , τα γαλλικά και τα γερμανικά. Το δίπλωμα όμως παρόλο που χορηγείται και δημοσιοποιείται δεν είναι ακόμα σε ισχύ. Για να αποκτήσει ισχύ το ΔΕ θα πρέπει να επικυρωθεί από τις χώρες που ζήτησε ο αιτών την προστασία της εφεύρεσης έτσι ώστε το Ευρωπαϊκό ΔΕ να μετατραπεί σε Εθνικά.

---

[18] Πληροφορίες από το www.Europa.ec.org

2.3.2 Προβλήματα διαδικασίας χορήγησης ΔΕ

Στον Ευρωπαϊκό χώρο η διαδικασία που ακολουθείται ώστε να χορηγηθεί ένα ΔΕ είναι κοινώς αποδεκτή από όλους και λειτουργεί πάρα πολύ άρτια. Όμως υπάρχουν κάποια προβλήματα και συγκεκριμένα κάποιες διαδικασίες μετά την χορήγηση ενος ΔΕ οι οποίες είναι πολύπλοκες, κουραστικές και με μεγάλο οικονομικό κόστος.

1ο ΠΡΟΒΗΜΑ: Υψηλό κόστος μετάφρασης και δημοσίευσης.

Μετά την χορήγηση του διπλώματος απαιτούνται οι διαδικασίες της μετάφρασης, τα τέλη δημοσίευσης και άλλες απαιτήσεις τυπικής υποβολής. Εάν ο δικαιούχος του ΔΕ δεν τηρήσει τα παραπάνω το δίπλωμα θεωρείται άκυρο από το κράτος όπου χορηγήθηκε. Επίσης στις συνολικές δαπάνες προστίθενται και τα έξοδα για τις αμοιβές συμβολαιογράφων οι οποίοι είναι ειδικοί σε θέματα που αφορούν ένα ΔΕ.

Συγκεκριμένα σε τρία κράτη-μέλη (DE,FR,UK) το κόστος ενός ΔΕ φτάνει τα 680€, σε 13 κράτη τα12.500€ και ξεπερνά το κόστος τα 32.000€ αν το δίπλωμα επικυρωθεί σε όλα τα κράτη-μέλη της Ευρώπης.

2ο ΠΡΟΒΛΗΜΑ: Διατήρηση των ΔΕ.

Ο δικαιούχος ενός ΔΕ είναι υποχρεωμένος κάθε χρόνο να πληρώνει τέλη ανανέωσης του διπλώματος σε κάθε χώρα όπου έχει επικυρωθεί η εφεύρεση του.

Τα τέλη ανανέωσης ενός ΔΕ σε κάθε χώρα έχουν διαφορετικό κόστος, όπως επίσης και διαφορετικό τρόπο είσπραξης. Σε κάποιες χώρες είναι δυνατή η πληρωμή των τελών μέσω της τράπεζας με έμβασμα ενώ σε άλλες χώρες ο δικαιούχος του διπλώματος θα πρέπει να ορίσει δικηγόρο ο οποίος θα είναι ειδικός σε θέματα ευρεσιτεχνιών ώστε να μπορεί να λύσει το θέμα της πληρωμής των τελών.

3^{Ο} ΠΡΟΒΛΗΜΑ: Μεταβιβάσεις, άδειες εκμετάλλευσης και άλλα δικαιώματα.

Τα ΔΕ διευκολύνουν τις συναλλαγές στις αγορές που αφορούν τεχνολογία, άλλες φορές ως τίτλοι κυριότητας και άλλες ως αντικείμενα παραγωγής άδειας εκμετάλλευσης.

Οι μεταβιβάσεις και τα δικαιώματα καταχωρούνται στα εθνικά μητρώα ΔΕ των χωρών που έχει επικυρωθεί το δίπλωμα. Η καταχώρηση της μεταβίβασης ενός διπλώματος μπορεί να έχει κόστος ακόμα και 2000€ αν ισχύει σε 5 χώρες χωρίς να συμπεριλαμβάνονται τα τέλη που χρεώνει η κάθε χώρα.

Ως συμπέρασμα είναι κατανοητό ότι η προστασία των ευρεσιτεχνιών στην Ευρώπη είναι πολύ δαπανηρή. Τα ΜΜΕ λόγο του ότι η προστασία των ευρεσιτεχνιών έχει μεγάλο κόστος κρατούν απόρρητες τις καινοτομίες τους για να έχουν χαμηλότερο συνολικό κόστος.

Σήμερα μπορεί να χορηγούνται ακόμη ΔΕ αλλά η διαφορά με παλιότερα είναι ότι έχει μειωθεί το πλήθος των χωρών που προστατεύουν την εφεύρεση. Τα τελευταία 15 χρόνια έχει μειωθεί αισθητά ο αριθμός των χωρών που επικυρώνει ένα ΔΕ. Επίσης ο διοικητικός φόρτος και η πολυπλοκότητα της διατήρησης ενός ΔΕ και όλα τα περιττά έξοδα που γίνονται για άδειες εκμετάλλευσης και άλλες λεπτομέρειες είναι ο κύριος λόγος για τον οποίο πολλές επιχειρήσεις αλλά και μεμονωμένα πολλοί εφευρέτες δυσκολεύονται να διατηρήσουν ένα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για μεγάλο χρονικό διάστημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η Καινοτομία στην Ελλάδα.

3.1 Ποια είναι η καινοτομία στην Ελλάδα[19].

Η καινοτομία στην Ελλάδα δημιουργείται από τέσσερις βασικές κατηγορίες παραγόντων. Ο πρώτος παράγοντας είναι οι επιχειρήσεις και οι σχέσεις που έχουν με το αγοραστικό κοινό αλλά κυρίως μεταξύ τους, ο γνωστός ανταγωνισμός που υπάρχει πάντα στην αγορά. Ο δεύτερος παράγοντας είναι τα ερευνητικά ιδρύματα και τα πανεπιστήμια τα οποία προσφέρουν νέα τεχνολογία και καινοτόμα προϊόντα στον κόσμο. Επόμενος παράγοντας είναι η μεταφορά της τεχνολογίας και της γνώσης, η ορθή απορρόφηση τους και η ακολούθως σωστή ικανότητα ιδιοποίησης. Τελευταίος παράγοντας είναι το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο που υπάρχει το οποίο δημιουργείται από το κοινωνικό και οικονομικό σύστημα που εδρεύει αλλά επίσης και από τις πολιτικές συνθήκες που επικρατούν εκάστοτε στην χώρα. Όλα αυτά είναι βαρόμετρο στην τεχνολογία καθώς άλλες φορές την φέρνουν στην επιφάνεια και άλλες φορές την οδηγούν στο σκοτάδι λόγο υψηλών συμφερόντων.

Η καινοτομία στην Ελλάδα έχει στις τάξεις της και τους δημόσιους και τους ιδιωτικούς φορείς οι οποίοι ενεργούν αναλόγως για την ανάπτυξη της καινοτομίας. Συγκεκριμένα ο ρόλος αυτών των φορέων δεν είναι προσανατολισμένος μόνο στην μεγέθυνση του συστήματος. Ως στόχο αυτοί οι φορείς έχουν εκτός της ανάπτυξης και υποστήριξης της καινοτομίας, την σωστή δικτύωση και επικοινωνία μεταξύ τους.

Οι φορείς αυτοί χρηματοδοτούνται από την Ε.Ε και μάλιστα με μεγάλα κεφάλαια πράγμα που δεν τις κάνει αυτόνομες και αυτό έχει ως αποτέλεσμα να κοπιάζουν ώστε να καταφέρνουν να αντλούν πόρους. Στην χώρα μας οι φορείς αυτοί είναι κυρίως τα επιμελητήρια τα οποία είναι ανεξάρτητα για κάθε νομό και τα οποία έχουν ένα ρόλο βοηθητικό στις κρατικές δομές. Ο ρόλος τους είναι κυρίως ενθαρρυντικός όσον αφορά τα μέρη τους δηλαδή τις επιχειρήσεις αν και θα μπορούσαν να αποτελούν και τους διαύλους επικοινωνίας επίσης.

---

[19] Μελέτη εθνικού παρατηρητηρίου. ‹‹ Πολιτικές για την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία στην Ελλάδα ››, 2006

Η Ελλάδα τα τελευταία χρόνια κάνει μικρές απόπειρες σε τομείς όπως είναι η ηλεκτρονική διακυβέρνηση ενώ ταυτόχρονα είναι πίσω στην έρευνα και στην καινοτομία. Αυτό οδηγεί στην μη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, προωθώντας την ημιαπασχόληση και τα χαμηλά μεροκάματα.

Οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα μπορούν να χαρακτηριστούν ως επιχειρήσεις χωρίς προσανατολισμό. Υπάρχει έλλειψη κυρίως συνεργασίας και συσπείρωσης των επιχειρήσεων ώστε να παραχθούν σωστά προϊόντα αλλά μεγάλο κεφάλαιο στην εξέλιξη των επιχειρήσεων παίζει η ίδια η αγορά και οι δεσμοί που την ακλουθούν. Ο ανταγωνισμός σε πρώτο στάδιο και η φορολογία στις επιχειρήσεις διαμορφώνουν ένα καθεστώς που δεν βοηθά στην ανάπτυξη και στην προώθηση της καινοτομίας.

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω είναι να πεθαίνει η ελληνική αγορά και οι επιχειρήσεις και να αυξάνονται από την άλλη οι εισαγωγές προϊόντων τα οποία θα υπήρχε η δυνατότητα υπό άλλες συνθήκες να φτιαχτούν στην χώρα μας.

Ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα που δημιουργεί μαζί με άλλα αυτήν την κατάσταση στην αγορά είναι η έλλειψη συνεργασίας των ελληνικών επιχειρήσεων με τα πανεπιστήμια της χώρας και τα ερευνητικά ιδρύματα. Έτσι η μεταφορά της τεχνολογίας και της καινοτομίας προσφέρεται πιο εύκολα στις ξένες επενδύσεις που υπάρχουν. Αν και γενικά οι ρυθμοί ανάπτυξης της τεχνολογίας δεν είναι πολύ υψηλοί παρά μόνο στον τομέα του λογισμικού.

Στην χώρα μας κυριαρχεί το αίσθημα του φόβου στον τομέα των επιχειρήσεων γι αυτό και δεν προάγεται η καινοτομία όσο θα έπρεπε. Το γενικό επιχειρησιακό περιβάλλον και οι μη σταθερές συνθήκες που υπάρχουν στον κλάδο οδηγούν τους επίδοξους επιχειρηματίες στον φόβο της αποτυχίας της καινούργιας επιχειρηματικής δραστηριότητας που είχαν ως στόχο λόγο των οικονομικών προβλημάτων που μπορεί να αντιμετωπίσουν στο μέλλον. Θεωρείται σε πολλές περιπτώσεις ότι το κόστος μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το κέρδος που θα μπορούσε να έχει ο εν δυνάμει επιχειρηματίας από την επιχείρηση.

Ένα άλλο κομμάτι είναι τα κέντρα επιχειρηματικής τεχνολογικής ανάπτυξης τα οποία τα χρηματοδοτούσε μέχρι και το 2008 η Ε.Ε. Ουσιαστικά αυτά τα κέντρα δεν επιλύουν κάποια προβλήματα αλλά περισσότερο είχαν τον ρόλο της παροχής πληροφοριών. Επίσης κομμάτι του εθνικού συστήματος καινοτομίας στην χώρα μας αποτελούν και τα επίσημα πάρκα τεχνολογίας τα οποία υπάρχουν σε πόλεις οι οποίες διαθέτουν ΤΕΙ και ιδρύματα ερευνών όπως είναι το Εθνικό ίδρυμα ερευνών και το Εθνικό κέντρο έρευνας όπως επίσης και τα κέντρα αναδιανομής της καινοτομίας τα οποία έχουν την έδρα τους στην Αθήνα.

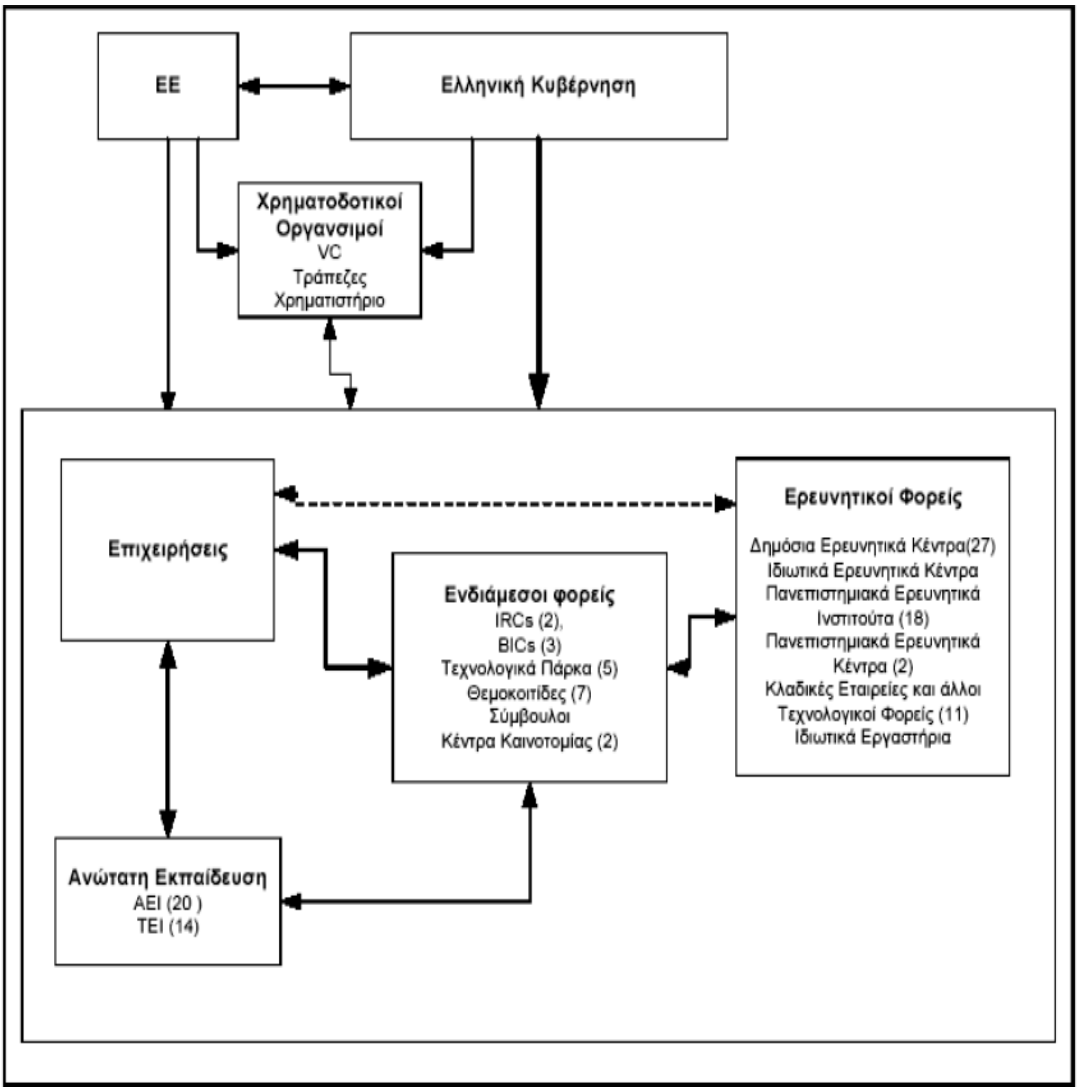
Ο ρόλος όλων των παραπάνω που προαναφέραμε είναι σίγουρα θετικός προσφέροντας επιστημονική έρευνα και επιχειρηματική δραστηριότητα μαζί. Η Ελλάδα είναι μια χώρα με σαφές θεσμικό πλαίσιο και κοινωνικές δομές προστασίας της ιδιοκτησίας οι οποίες έχουν υλοποιηθεί από τη Γενική διεύθυνση εσωτερικού εμπορίου και από τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας. Οι δυο αυτοί οργανισμοί εκτός του ότι προστατεύουν την καινοτομία, την βοηθούν να έχει μέλλον καθώς παρέχουν σημαντικές πληροφορίες σε όποιον τις χρειάζεται.

3.2 Η Καινοτομία των δύο τελευταίων δεκαετιών.

Η δομή του Ελληνικού συστήματος καινοτομίας τις τελευταίες δυο δεκαετίες γνώρισε πολύ σημαντικές αλλαγές, με νέα συστατικά στοιχεία τα οποία προστέθηκαν μέσα στο διάστημα αυτό. Σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες οι δομές είναι περισσότερο ώριμες. Ικανό παράδειγμα είναι τα Ελληνικά περιφερειακά πανεπιστήμια τα οποία ιδρύθηκαν η αναπτύχτηκαν μετά το 1980. Επίσης οι φορείς που συνδέουν την έρευνα με τις επιχειρήσεις αναπτύχτηκαν και αυτοί μέσα στην δεκαετία του 1990.

Οι δυο αυτές δεκαετίες ήταν σημαντικές για το κράτος καθώς υπήρξε η πρωτοβουλία για την συμπλήρωση των σημαντικών κενών που υπήρχαν στο σύστημα και ιδιαίτερα στους μηχανισμούς σύνδεσης της έρευνας με τους υπόλοιπους φορείς της οικονομίας. Η λύση ήρθε με την αντιγραφή πρακτικών που είχαν εφαρμοστεί σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Σε αυτή την προσπάθεια που έγινε ώστε να αλλάξει το σύστημα η συμβολή του ιδιωτικού τομέα ήταν ελάχιστη λόγο μη πραγματικού ενδιαφέροντος αλλά και λόγο του ότι επικράτησε η άποψη ότι καθετί που σχετίζεται με την έρευνα είναι κομμάτι της ερευνητικής αλλά και της ακαδημαϊκής κοινότητας. Εν τέλει οι δομές που δημιουργήθηκαν έμειναν πιο κοντά στα δημόσια ερευνητικά κέντρα και τα πανεπιστήμια και λιγότερο στην βιομηχανία.

Διάγραμμα 24. Χαρτογράφηση του Ελληνικού Συστήματος Καινοτομίας (Πηγή*: Γενική Γραμματεία Έρευνας & Τεχνολογίας, Τεχνολογική Προοπτική Διερεύνηση στην Ελλάδα, Ελλάδα 2001: Έρευνα – Τεχνολογία - Καινοτομία, 2002*)

Η χώρα μας έχει από τα χαμηλότερα ποσοστά σε βασική έρευνα και καινοτομία σε ευρωπαϊκή κλίμακα. Αυτό εξηγείται από διάφορους κοινωνικοοικονομικούς παράγοντες οι οποίοι επηρέασαν πάρα πολύ την ανάπτυξη στην Ελλάδα και την εξέλιξη της καινοτομίας.

• Η ανάπτυξη της Ελληνικής οικονομίας έχει κυρίως βασιστεί στη μεταφορά τεχνολογίας και τεχνογνωσίας από το εξωτερικό. Η εγχώρια Έρευνα και Ανάπτυξη (Ε&Α) είναι εξαιρετικά περιορισμένη. Επιπρόσθετα, τα υπάρχοντα εθνικά Ιδρύματα και Ινστιτούτα Έρευνας και Τεχνολογίας αδυνατούν να προσφέρουν τα απαιτούμενα επίπεδα βασικής έρευνας τόσο για το δημόσιο όσο και για τον ιδιωτικό τομέα (Sakkas & Spyropoulou, 1995)[(20)].

• Η ελληνική οικονομία κυριαρχείται από μικρού και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις, που διοικούνται συνήθως από τον ιδιοκτήτη-επιχειρηματία. Μ' αυτόν το τρόπο η πλειοψηφία των καινοτομικών δραστηριοτήτων αποτελεί απόρροια πρωτοβουλιών του ίδιου του ιδιοκτήτη ή μιας μικρής διοικητικής ομάδας, και όχι στρατηγικές επιλογές οργανωμένων τμημάτων Ε&Α και μάρκετινγκ ή αποτέλεσμα υποστηρικτικών προγραμμάτων της Πολιτείας (Sakkas & Spyropoulou, 1995; Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας, 1996).

• Η Ελλάδα αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα υποδομής σε θέματα νομοθεσίας, δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, επάρκειας επιστημονικού προσωπικού, καθώς και ξεπερασμένων συστημάτων εκπαίδευσης που δε συνδέονται με τις ανάγκες της αγοράς. Ταυτόχρονα, η πολύ χαμηλή γεωγραφική και δια-επιχειρησιακή κινητικότητα του επιστημονικού προσωπικού εμποδίζει σημαντικά τη μεταφορά τεχνολογίας και τεχνογνωσίας, περιορίζοντας έτσι τις εισροές για ισόρροπη καινοτομική δραστηριότητα (Tsipouri, 1991).

• Μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του '80, η ύπαρξη υψηλής φορολογίας σε συνδυασμό με τον κρατικό προστατευτισμό των ελληνικών προϊόντων (π.χ., υψηλοί δασμοί σε ξένα ανταγωνιστικά προϊόντα) οδήγησαν σε χαμηλά επίπεδα ανταγωνιστικότητας και επιχειρηματικών επενδύσεων σε καινοτομικά προϊόντα και υπηρεσίες (Maggina, 1992).

---

[20] Sakkas, D.A., Spyropoulou, E.S., (1995) The European observatory for small and medium-sized enterprises: research environment and innovation in Greek manufacturing, Report of the Center of Planning and Economic Research, Athens

3.3 Η εξέλιξη της καινοτομίας[21].

Η εξέλιξη της καινοτομίας στην Ελλάδα κινήθηκε με αργά αλλά αρκετά σταθερά βήματα. Το λειτουργικό πλαίσιο που έθεσαν οι Moenaert, de Meyer και Clarysse (1994) υποστήριζε ότι η καινοτομική διαδικασία κινείται πάνω σε τέσσερις κοινωνικοοικονομικές βάσεις οι οποίες είναι η τεχνολογική και διοικητική κληρονομιά, η δομή της αγοράς και η επιχειρηματικότητα.

Με βάση αυτό το λειτουργικό πλαίσιο είναι γνωστό ότι η Ελλάδα μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο άρχισε να δημιουργεί τεχνολογία. Στην αρχή υπήρχε εισαγωγή τεχνογνωσίας και κεφαλαίων τα οποία δεν υπήρχαν στο εσωτερικό της χώρας. Τα ερευνητικά κέντρα της εποχής εκείνης δεν είχαν την δυνατότητα να δημιουργήσουν ικανή τεχνολογία ώστε να δελεάσουν την επιχειρηματική δραστηριότητα.

Σήμερα στην Ελλάδα η έρευνα καινοτομίας είναι πάρα πολύ δύσκολη. Το σύστημα καινοτομίας της Ελλάδας είναι πιο ικανό στο να αντιγράφει την τεχνολογία παρά να την δημιουργεί. Σε αυτό παίζει ρόλο και το κόστος αλλά και η νοοτροπία που υπάρχει στην χώρα μας.

Στη Ελλάδα επίσης όσον αφορά την καινοτομία δημιουργούνται μεγάλα προβλήματα λόγο του φορολογικού συστήματος που υπάρχει το οποίο δεν αφήνει τις ελληνικές επιχειρήσεις να αναπνεύσουν. Εκτός όμως του φορολογικού μεγάλο ζήτημα είναι και ο τεράστιος αριθμός των ασφαλιστικών ταμείων που υπάρχουν στην χώρα μας τα οποία προκαλούν τεράστιο κόστος στις επιχειρήσεις και στους εργαζομένους.

---

[21] www.obi.gr

3.4 Η Ελληνική και ξένη δραστηριότητα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στην Ελλάδα.

Στην Ελλάδα όσον αφορά τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας τα περισσότερα αποκτούνται από φυσικά πρόσωπα (50,98%) και ένα μεγάλο επίσης ποσοστό έχουν οι επιχειρήσεις (44,47). Τα υπόλοιπα ΔΕ αποκτούνται από ακαδημαϊκά ιδρύματα και ερευνητικά ιδρύματα και άλλους μικρότερους φορείς οι οποίοι έχουν συνήθως τον χαρακτηρισμό υπόλοιποι.

Στην Ελλάδα τα ξένα διπλώματα ευρεσιτεχνίας είναι αυτά που κατοχυρώνονται περισσότερο από τις επιχειρήσεις ενώ αντίθετα τα ελληνικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας κατοχυρώνονται περισσότερο από φυσικά πρόσωπα. Επίσης στο πέρασμα του χρόνου το πλήθος των ελληνικών και ξένων ΔΕ έχει αυξηθεί και αυτό αλλάζει σχεδόν κάθε χρόνο.

Πιο συγκεκριμένα παρακάτω εμφανίζεται ένας πίνακας ο οποίος αναλύει τα παραπάνω που αναφέρθηκαν.

Πίνακας 1: Κατανομή των ελληνικών και ξένων ΔΕ που κατοχυρώνονται στην ελλαδα(1989-2005)

ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ	**ΣΥΝΟΛΟ**	**ΚΑΤΑΝΟΜΗ(%)**
Ελληνικά διπλ. Ευρεσιτεχνίας	3.257	64,71
Ξένα διπλ. Ευρεσιτεχνίας	1.776	35,29
Σύνολο διπλ. Ευρεσιτεχνίας	5.033	100,00
ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ		
Έλληνες	2.410	93,92
Ξένοι	156	6,08
Σύνολο	2.566	100,00
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ		
Ελληνικές επιχειρήσεις	729	32,58
Ξένες επιχειρήσεις	1.509	67,42
Σύνολο επιχειρήσεων.	2.238	100,00
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ		
Ελληνικά ερευν. Ιδρύματα	66	47,48

Ξένα ερευν. ιδρύματα	73	52,52
Σύνολο	139	100,00
ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ		
Ελληνικά ακαδ. Ιδρύματα	37	69,81
Ξένα ακαδ. Ιδρύματα	16	30,19
Σύνολο	53	100,00
ΥΠΟΛΟΙΠΑ		
Έλληνες	15	40,54
Ξένοι	22	59,46
Σύνολο	37	100,00

ΠΗΓΗ: Επίσημα στοιχεία του ΟΒΙ (1989-2005)

Όσον αφορά τώρα την Ελλάδα με γνώμονα τις περιφέρειες το μεγαλύτερο ποσοστό σε διπλώματα ευρεσιτεχνίας ανήκει στην Αττική η οποία έχει περίπου το 60% των διπλωμάτων. Επίσης μεγάλα ποσοστά στα διπλώματα ευρεσιτεχνίας έχουν και οι περιφέρειες της Κεντρικής Μακεδονίας και της Κρήτης.

Στην Αττική και την Κεντρική Μακεδονία τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας είναι κατοχυρωμένα πιο πολύ από επιχειρήσεις σε σχέση με άλλες περιφέρειες. Στα διπλώματα όμως που κατοχυρώνονται από φυσικά πρόσωπα υπάρχει μια ισορροπία γενικά αφού η διασπορά είναι μεγάλη.

Τέλος όσον αφορά τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας από ακαδημαϊκά ιδρύματα η Αττική έχει μεγάλο ποσοστό, με την Κρήτη να ακολουθεί με πολύ μικρότερο ποσοστό.

Παρακάτω βλέπουμε ένα πίνακα στον οποίο υπάρχουν αναλυτικά όσα αναφέρθηκαν.

Πίνακας 2: Γεωγραφική κατανομή των ελληνικών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ				
	ΕΠ.	Φ.Π	ΕΥΡ. ΙΔ	ΑΚ. ΙΔ	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔ.	1,23	2,31	0,00	1,35	2,01
ΑΤΤΙΚΗ	62,21	58,28	60,61	29,28	58,88
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	0,14	0,50	0,00	0,00	0,40
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	2,74	3,72	11,36	31,98	3,98
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔ.	0,41	1,12	0,00	0,00	0,93
ΗΠΕΙΡΟΣ	0,55	1,58	0,00	4,06	1,34
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	5,49	3,37	0,00	0,00	3,74
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	0,00	1,25	0,00	0,00	0,93
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔ.	21,40	15,1	4,55	18,92	16,35
ΚΡΗΤΗ	4,05	6,01	21,97	14,41	5,99
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	0,00	1,52	0,00	0,00	1,13
ΠΕΛΛΟΠΟΝΗΣΟΣ	0,82	2,79	0,00	0,00	2,26
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	0,96	2,44	1,52	0,00	2,06
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	100	100

ΠΗΓΗ: Επίσημα στοιχεία του ΟΒΙ (1989-2005)

Στα παραπάνω στοιχεία που μας δίνει ο πίνακας 2 βλέπουμε την καινοτομία που υπάρχει σε αναλογία σε όλες τις περιοχές της Ελλάδας. Ας δούμε όμως αυτές οι περιοχές τι θέση καταλαμβάνουν στον Ευρωπαϊκό χάρτη καινοτομίας.

Πίνακας 3: Κατάταξη γεωγραφικών περιοχών με βάση την καινοτομία.

1	ΣΤΟΚΧΟΛΜΗ
2	ΒΑΣΤΛΕΡΓΚΕ (ΣΟΥΗΔΙΑ)
3	ΟΜΠΕΡΜΠΑΓΕΡΝ (ΓΕΡΜΑΝΙΑ)
86	ΑΤΤΙΚΗ
197	ΑΝΑΤΟΛΙΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ
199	ΠΕΛΛΟΠΟΝΗΣΟΣ
200	ΘΕΣΣΑΛΙΑ
201	ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ
202	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ
203	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ

Πηγή: Εφημερίδα ‹‹Η Καθημερινή›› Άρθρο για την καινοτομία. (2007)

Βλέποντας τα παραπάνω καταλαβαίνουμε ότι καινοτομία στην Ελλάδα υπάρχει αλλά οι συνθήκες που επικρατούν στην χώρα μας δεν την αφήνουν να έχει δικό της μέλλον. Δεδομένου ότι είδαμε τι γίνεται στο εσωτερικό της χώρας και πως κατανέμεται η καινοτομία, παρακάτω θα δούμε που βρίσκεται η χώρα μας σε παγκόσμια κλίμακα όσον αφορά την καινοτομία.

3.5 Η καινοτομία σε παγκόσμια κλίμακα[22].

Με βάση το οικονομικό περιβάλλον το οποιο αναπτύσσεται και παίρνει διεθνείς διαστάσεις, θεωρείται σε παγκόσμιο επίπεδο ότι η καινοτομία αποτελεί για κάθε χώρα το γονίδιο της ανάπτυξης. Η καινοτομία άλλωστε στην σημερινή εποχή θεωρείται η πηγή ανάπτυξης των χωρών σε εξωτερικό επίπεδο αλλά και σε εσωτερικό.

Όταν αναφερόμαστε στον όρο καινοτομία εννοούμε το παραγωγικό κομμάτι ενός καινοτόμου προϊόντος που έχει ως βάση την τεχνολογία αλλά έχουμε στο μυαλό μας ότι εκτός της παραγωγής ενός καινοτόμου προϊόντος υπάρχουν και οι κοινωνικές και θεσμικές καινοτομίες που αλλάζουν και μπορούν να αλλάξουν τα δεδομένα σε μια χώρα.

Γενικότερα υπάρχει ένα χάσμα κυρίως των ευρωπαϊκών χωρών ως προς την καινοτομία και γι αυτό το λόγο η Ευρωπαϊκή επιτροπή καινοτομίας επισημαίνει ότι για να ξεπεραστούν τα προβλήματα θα πρέπει να υπάρξει πιο στενή συνεργασία ανάμεσα στην βιομηχανία και στον ακαδημαϊκό κόσμο. Για να αναλυθεί η καινοτομία και να φανεί ποια είναι η θέση της κάθε χώρας στον παγκόσμιο χάρτη καινοτομίας απαιτείται να μετρηθούν διάφοροι παράγοντες όπως είναι οι υποδομές κάθε χώρας, το οικονομικό και θεσμικό πλαίσιο όπως επίσης και η κουλτούρα και το ανθρώπινο δυναμικό της χώρας. Παρακάτω θα δούμε πιο αναλυτικά κάποια στοιχεία που αφορούν την καινοτομία στην Ελλάδα σε σχέση με άλλες χώρες.

Η Ελλάδα στον δείκτη καινοτομίας του 2007 που αφορούσε τις ευρωπαϊκές χώρες βρισκόταν στην 27 θέση μεταξύ 35 χωρών. Η πρώτη χώρα στον δείκτη καινοτομίας ήταν η Σουηδία και την ακλουθούσαν στις επόμενες θέσεις η Ελβετία, η Φιλανδία, το Ισραήλ και η Δανία. Παρατηρούμαι ότι οι χώρες που καταλαμβάνουν τις υψηλότερες θέσεις στους δείκτες καινοτομίας είναι χώρες με μικρή οικονομία που δεν μπορούν να ανταγωνιστούν παραδοσιακές δυνάμεις της Ευρώπης όπως είναι η Γερμανία και το Ην. Βασίλειο. Άξιο αναφοράς είναι ότι στην πρώτη πεντάδα βρίσκεται το Ισραήλ το οποίο ακυρώνει την εικόνα που υπήρχε για το φτωχό και υποανάπτυκτο νότο.

---

[22] ‹‹ Η καινοτομία στην Ελλάδα, συγκριτική μελέτη με διεθνείς δείκτες, πολιτικές και προτάσεις στρατηγικής ››, Σπ. Λιούκας, Ε Βουδούρη, 2009, Ίδρυμα Κόκκαλη σε συνεργασία με το οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Η Ελλάδα από το 2003 πάντως μέχρι και το 2007 αντί να έχει κάποια εξέλιξη στον τομέα της καινοτομίας αντιθέτως έχασε 2 θέσεις στον δείκτη της καινοτομίας και κατέληξε από την 25η στην 27η θέση. Γενικότερα και στους υπόλοιπους υποδείκτες που αφορούν την καινοτομία η Ελλάδα βρίσκεται σε χαμηλές θέσεις και αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην μπορεί η χώρα μας να εκμεταλλευτεί την καινοτομία όσο θα έπρεπε.

Ειδικότερα για τους υποδείκτες καινοτομίας η Ελλάδα παρουσιάζει διαφοροποιήσεις και δείχνει να είναι καλύτερη σε υποδείκτες που αφορούν τις δαπάνες για την καινοτομία, την εσωτερική και οργανωτική καινοτομία μικρομεσαίων επιχειρήσεων και γενικά τις πωλήσεις καινοτομικών προϊόντων. Η Ελλάδα έχει πρόβλημα όσον αφορά τις κατοχυρώσεις σε διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τις τεχνολογίες υψηλής απόδοσης και τις δαπάνες για τις επιχειρήσεις.

Οι υποδείκτες της καινοτομίας είναι πάρα πολλοί και δεν αξίζει να αναφερθούν όλοι. Γενικά η χώρα μας στον τομέα της καινοτομίας είναι πίσω σε σύγκριση με άλλες χώρες. Ο παρακάτω πίνακας δείχνει ονομαστικά ποιες χώρες είναι κορυφή στον τομέα της καινοτομίας και ποιες έχουν μέλλον μπροστά τους.

Πίνακας 4: Καινοτόμες χώρες και χώρες που υστερούν στην καινοτομία.

ΧΩΡΕΣ ΠΟΥ ΥΣΤΕΡΟΥΝ	ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΧΩΡΕΣ
ΕΛΛΑΔΑ	ΣΟΥΗΔΙΑ
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	ΦΙΛΑΝΔΙΑ
ΤΟΥΡΚΙΑ	ΙΑΠΩΝΙΑ
ΜΕΞΙΚΟ	ΗΠΑ
ΒΡΑΖΙΛΙΑ	ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗ
ΝΟΤΙΟΣ ΑΦΡΙΚΗ	ΙΣΡΑΗΛ

Πηγή: Εφημερίδα ‹‹ Η Καθημερινή›› Άρθρο για την καινοτομία. (2007)

Η Ελλάδα είναι γενικά μια χώρα που στερείται καινοτομίας και αυτό καταδεικνύεται κάθε χρόνο σε όλους τους δείκτες που αφορούν την καινοτομία. Οι παράγοντες που επηρεάζουν αυτή την κατάσταση είναι οικονομικοί, κοινωνικοί και θεσμικοί δημιουργώντας ένα περιβάλλον πολύ δύσκολο για το οποίο η βελτίωση απαιτεί κόπο και χρόνο. Για να αλλάξουν τα πράγματα στην Ελλάδα θα πρέπει να γίνουν ριζικές και υγιείς αλλαγές σε πολλά πράγματα και την ιδία χρονική στιγμή.

Υπάρχουν κομμάτια της καινοτομίας στα οποία η Ελλάδα είναι σε πολύ καλό στάδιο και τα οποία μπορεί να τα χρησιμοποιήσει ως βάση για ένα καλύτερο μέλλον.

Στους υποδείκτες καινοτομίας γενικά η χώρα μας δείχνει ότι έχει αρκετά καλό ανθρώπινο δυναμικό, σωστό επιστημονικό υλικό και αρκετά ικανά στελέχη μέσα στις επιχειρήσεις. Η χώρα μας επίσης είναι πολύ καλή όπως έχει πάλι αναφερθεί στο να αντιγράφει την καινοτομία και όχι να την δημιουργεί. Γι΄αυτό το μοντέλο καινοτομίας στην Ελλάδα ακολουθεί την πορεία της απορρόφησης μιας καινοτομίας παρά την δημιουργία της από τα πρώτα στάδια της Ε&Α.

Τέλος στην Ελλάδα παρόλο ότι τα πράγματα κινούνται πάντα με πολιτικό γνώμονα, φαίνεται ότι υπήρχε παλιά πρόβλημα για το ποια θα πρέπει να είναι η στρατηγική που θα ακολουθήσει η χώρα όσον αφορά την καινοτομία.

Βέβαια τα τελευταία χρόνια η πολιτική για την καινοτομία ακολουθεί έναν πιο ολοκληρωμένο σχεδιασμό ο οποίος έχει ως πρότυπο την συνθήκη της Λισσαβόνας. Με βάση τώρα τους στόχους για την καινοτομία που έχει θέσει η Ε.Ε η Ελλάδα είναι πίσω και έχει να καλύψει μεγάλο κενό, πράγμα το οποίο έχουν κάνει άλλες χώρες οι οποίες έχουν εξελιχθεί στον τομέα της καινοτομίας και έχουν οδηγήσει την Ελλάδα να βρίσκεται κάτω από το μέσο όρο της Ε.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Καινοτομία: Εργαλείο ανάπτυξης των επιχειρήσεων.

4.1 Εισαγωγή[23].

Η οικονομική ανάπτυξη στις μέρες μας είναι το γεγονός που απασχολεί τον καθένα, είτε είναι ηγέτης μιας χώρας είτε μιας επιχείρησης. Ανάπτυξη σημαίνει δημιουργία πλούτου αρχικώς αλλά και βελτίωση της ποιότητας ζωής που υπάρχει όπως επίσης και άνοδος του βιοτικού επιπέδου μιας κοινωνίας. Αναγκαία προϋπόθεση όμως για να υπάρξει οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας η μιας εταιρείας είναι η χρησιμοποίηση της τεχνολογίας στις μέρες μας που κάνει τα πράγματα πιο εύκολα και πιο γρήγορα. Μαζί με την τεχνολογία υπάρχει και η καινοτομία η οποία οδηγεί και αυτή σε φοβερά αποτελέσματα με την χρησιμοποίηση της.

Κύριο χαρακτηριστικό των δυο αυτών, της τεχνολογίας και της καινοτομίας είναι ότι αποτελούν ένα σημαντικό πυλώνα της βιώσιμης ανάπτυξης. Η βιώσιμη ανάπτυξη είναι ο απόλυτος στόχος της Ελλάδας καθώς μιλάμε για ένα είδος ανάπτυξης το οποίο διαβάζει τις απαιτήσεις του μέλλοντος οι οποίες έχουν ως στόχο την αύξηση της παραγωγής σε παγκόσμιο επίπεδο αλλά ταυτόχρονα και την ύπαρξη βελτίωσης στην προστασία του περιβάλλοντος.

Η καινοτομία είναι δεδομένο ότι επηρεάζει θετικά τις επιχειρήσεις και τις οδηγεί σε ανάπτυξη και σε μεγάλα κέρδη. Πριν όμως δούμε πως γίνεται αυτό θα ασχοληθούμε πρώτα με το πώς η καινοτομία επηρεάζει διαφόρους τομείς και ποια είναι τα θετικά της αλλά και τα αρνητικά της που επηρεάζουν την κοινωνία και τις επιχειρήσεις.

---

[23] Άρθρο Μαρκάτου. Μ. ‹‹ Ανταποκρίνονται οι ελληνικές ευρεσιτεχνίες στις νέες περιβαλλοντικές προκλήσεις και στους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης; ››, ΤΕΙ Λάρισας 2006

4.2 Πληροφόρηση και επιχειρηματικότητα.

Το συνεχώς μεταβαλλόμενο και ανταγωνιστικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούνται οι επιχειρήσεις την σημερινή εποχή, έχει επιβάλει την πληροφόρηση ως ένα σημαντικό εργαλείο το οποίο προσφέρει ορθή οργάνωση, διοίκηση και ανάπτυξη στην επιχείρηση. Η πληροφορία στις μέρες μας ειδικότερα είναι απαραίτητη σε μια επιχείρηση λόγο του ότι της προσφέρει ποιότητα και ταχύτητα στις ενέργειες της. Είναι γνωστό ότι μεγάλος αριθμός επιστημόνων θεωρεί ότι η πληροφορία είναι το μέλλον στις επιχειρήσεις και ειδικά στην εποχή της τεχνολογίας όπου οι δυνατότητες πληροφόρησης πολλαπλασιάζονται και οδηγούν την επιχείρηση σε διαρκώς καλύτερες συνθήκες.

Στο παρελθόν πολλοί διακεκριμένοι επιστήμονες θεωρούσαν την είσοδο της τεχνολογίας και της καινοτομίας στην επιχείρηση αναγκαία ώστε να υπάρξουν καλυτέρα αποτελέσματα. Πιο συγκεκριμένα οι Taylor, Gant και Fayd που ήταν διακεκριμένοι μηχανικοί, είχαν προτείνει διάφορα συστήματα τα οποία θα βελτίωναν την αποδοτικότητα στην επιχείρηση σε συνδυασμό με την εισαγωγή τεχνολογίας. Αργότερα και άλλοι επιστήμονες όπως ο Follet και ο Weber θέλησαν να εισάγουν ψυχολογικά και γραφειοκρατικά κριτήρια στα συστήματα μιας επιχείρησης και στις λειτουργίες τις. Ακόμα και στις μέρες μας και ειδικότερα τις δυο τελευταίες δεκαετίες επιστήμονες όπως ο Demming προσδιόρισαν την επιτυχία μιας επιχείρησης μέσα από οργανωμένα και καθορισμένα συστήματα ολικής ποιότητας. Είναι σαφές ότι στο πέρασμα των χρόνων και με την σταδιακή είσοδο της τεχνολογίας τα συστήματα των επιχειρήσεων έγιναν καλυτέρα και η διεθνής οικονομία άλλαξε και αυτή προς το καλύτερο. Πλέον όμως είναι η εποχή της πληροφόρησης η οποία αλλάζει τα δεδομένα και ορίζει το μέλλον ακόμα και για τους Έλληνες επιχειρηματίες.

Στην Ελλάδα η επιχειρηματικότητα και γενικότερα οι Έλληνες επιχειρηματίες ξέρουν καλά τι σημαίνει σωστή πληροφόρηση και το πόσο μπορεί να βοηθήσει στην δική τους επιχείρηση. Η ανάπτυξη της πληροφορικής η οποία είναι βασικό κομμάτι της πληροφορίας έχει οδηγήσει στην ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Η αγορά σήμερα προσφέρει πολλές δυνατότητες στις επιχειρήσεις και στους πελάτες της. Άλλωστε οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν το πλεονέκτημα στην αγορά ότι είναι ευέλικτες και προσαρμόζονται πιο εύκολα σε νέα τεχνολογία και καινοτομία.

Το μόνο μειονέκτημα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι η έλλειψη διεθνών δικτύων και κεφαλαίων κάτι που είναι πιο εύκολο στις μεγάλες επιχειρήσεις. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν ως βασικό ρολό την προώθηση της καινοτομίας. Εκεί στηρίχτηκε και η συνθήκη της Λισσαβόνας που αναδεικνύει το ρόλο τους στην προώθηση της καινοτομίας. Για να γίνει όμως ορθά η διάχυση της καινοτομίας και των τεχνολογιών σε μια επιχείρηση θα πρέπει να έχουμε υπόψη τα εξής:

• αναγνώριση των αλλαγών που γίνονται και απαίτηση για άμεση βελτίωση και εισαγωγή καινοτομίας.

• ανάλυση και αναγνώριση των αναγκών των επιχειρήσεων.

• αναζήτηση των λύσεων για ικανοποίηση των αναγκών, με χρήση διαφορετικών μεθόδων, συμπεριλαμβανόμενης της έρευνας.

• διάχυση της τεχνολογίας και της πληροφορίας στις επιχειρήσεις, καλλιέργεια της ικανότητας και των πόρων που απαιτούνται για καινοτομία.

• προσαρμογή και υλοποίηση νέων τεχνολογιών από τους αποδέκτες.

• βελτίωση της απόδοσης των επιχειρήσεων μέσω της καινοτομίας.

• ανατροφοδότηση του εθνικού συστήματος καινοτομίας με νέα δεδομένα.

• υλοποίηση αλλαγών σε βήματα, για την εισαγωγή καινοτομίας και νέας

τεχνολογίας, όπου είναι δυνατό.

Η άλλη πλευρά της ανάπτυξης επιχειρήσεων που βασίζονται στην τεχνολογία είναι ανάπτυξη των αγορών. Και εδώ θέματα, όπως η ανάπτυξη εξαγωγών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, η μεγιστοποίηση του οφέλους από τις εξαγωγές και η ανάπτυξη δεξιοτήτων σε αυτή την κατεύθυνση αποτελούν τον προβληματισμό του κρατικού μηχανισμού που υποστηρίζει κάτι τέτοιο. Σε μία εθνική πολιτική που υποστηρίζει αυτό τον προβληματισμό θα πρέπει να αναπτυχθούν:

• Ένα δίκτυο με εταίρους από τον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.

• Μία συστηματική προσέγγιση που ενισχύει τους δεσμούς μεταξύ εξαγωγικού προσανατολισμού και καινοτομίας των επιχειρήσεων

• Δεξιότητες που απαιτούνται για την υλοποίηση ενός τέτοιου προσανατολισμού.

• Πολιτικές που επιβάλλουν την προσέγγιση καινοτομία - εξαγωγές.

4.3 Καινοτομία και επιχείρηση[24].

Η καινοτομία σε μια επιχείρηση είναι απαραίτητη για να της δώσει κάτι παραπάνω, να τη διαφοροποιήσει από τις υπόλοιπες ανταγωνιστικές επιχειρήσεις και να την αναπτύξει. Η καινοτομία ή ευρεσιτεχνία όπως αλλιώς ονομάζεται πριν εισαχτεί στην επιχείρηση αξιολογείται με βάση κάποια κριτήρια ώστε να θεωρηθεί εάν είναι ικανή να αξιοποιηθεί και να προσφέρει στην επιχείρηση. Τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται είναι τα εξής:

1. Ο νεωτερισμός που εισάγεται.

Ένα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας αντανακλά συγκεκριμένες επιστημονικές και τεχνολογικές πρωτοποριακές δραστηριότητες.

2. Δυνατότητα τεχνολογικής αναπαραγωγής και βιομηχανικής αξιοποίησης.

Η κατοχύρωση ενός διπλώματος ευρεσιτεχνίας αναμένεται να έχει επιπτώσεις σε μια επιχείρηση (κερδοφορία) ή να προσφέρει μια τεχνολογική αλλαγή.

3. Η ιδιότητα του μη προφανούς.

Ένα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας πρέπει να περιέχει λύσεις που δεν μπορεί να είναι προφανείς στον μέσο επαγγελματία.

Εκτός από την αξιολόγηση κάθε ευρεσιτεχνία ανεξάρτητα από το αν θα βοηθήσει, έχει και θετικά και αρνητικά στοιχεία τα οποία την διαφοροποιούν και την κάνουν άλλες φορές πιο ισχυρή και άλλες αδύναμη. Παρακάτω αναφέρονται κάποια πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των ευρεσιτεχνιών.

---

[24] Άρθρο Μαρκάτου. Μ. ‹‹ Ανταποκρίνονται οι ελληνικές ευρεσιτεχνίες στις νέες περιβαλλοντικές προκλήσεις και στους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης; ››, ΤΕΙ Λάρισας 2006

Αναλυτικότερα έχουμε:

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Οι ευρεσιτεχνίες καλύπτουν όλο το φάσμα της τεχνολογίας εκτός της τεχνολογίας του λογισμικού.

- Οι ευρεσιτεχνίες είναι ικανές να χρησιμοποιηθούν ευρέως σε διάφορα επίπεδα άθροισης και σύγκρισης.

- Μέσω των ευρεσιτεχνιών αναγνωρίζονται εκτός των επιχειρήσεων ποιοί άλλοι δραστηριοποιούνται στην Ε&Α στην χώρα, όπως είναι τα φυσικά πρόσωπα, τα πανεπιστήμια και τα ερευνητικά κέντρα.

- Οι ευρεσιτεχνίες παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες που εξυπηρετούν την επιχειρηματικότητα, την τεχνολογία αλλά και το εθνικό συμφέρον σε μερικές περιπτώσεις.

ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Οι ευρεσιτεχνίες δεν είναι ο μονός τρόπος εκμετάλλευσης της τεχνολογίας.

- Υπάρχει διαφορά κατοχύρωσης μιας ευρεσιτεχνίας από χώρα σε χώρα και για αυτό κυρίως την ευθύνη την έχουν οι θεσμοί που υπάρχουν όπως επίσης και η νομοθεσία της κάθε χώρας.

- Η προστασία των ευρεσιτεχνιών είναι ένας τρόπος αντιμετώπισης του ανταγωνισμού από τις επιχειρήσεις.

4.4 Σχέση καινοτομίας και επιχειρηματικότητας[25].

Η καινοτομία έχει μια ιδιαίτερη σχέση με την επιχειρηματικότητα καθώς τους συνδέει μια ειδική συνάρτηση με την έννοια ότι η καινοτομία προσφέρει στην επιχειρηματικότητα αλλά δεν είναι και απαραίτητο κομμάτι της. Μια καινοτομία αρκετές φορές είναι κομμάτι ενός επιχειρηματικού μετασχηματισμού ή κάποιας διαδικασίας εξέλιξης, πράγμα το οποίο συμβαίνει συχνά και αφορά την βελτίωση των καθημερινών διαδικασιών ή πρακτικών.

Η επιχειρηματικότητα αποτελεί σήμερα την βάση για εθνική ανταγωνιστικότητα. Η ανταγωνιστικότητα έχει τρεις περιοχές οι οποίες επηρεάζονται από διαφόρους παράγοντες οι οποίοι είναι:

- Η παραγωγικότητα
- Το κόστος των επιχειρήσεων (μισθοί)
- Οι τιμές.

Οι παράγοντες που επηρεάζουν αυτές τις περιοχές είναι οι εξής:

- Το περιβάλλον
- Οι υποδομές
- Η εκπαίδευση και οι δεξιότητες.
- Η επιχειρηματικότητα
- Η αξιοποίηση της δημιουργικότητας και της καινοτομίας

Κάτι επιπλέον είναι η ανάγκη δημιουργίας επιχειρηματικής κουλτούρας η οποία θα στηρίζει τις επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και τις καινοτομίες, θα επιβραβεύει την επιτυχία και θα ανέχεται την αποτυχία.

---

[25] Σ.Β.Β.Ε (2006). Καινοτομία: Ο δρόμος για την επιτυχία.

4.5 Η επίδραση της καινοτομίας στην ανταγωνιστικότητα και το κέρδος[26].

Οι εποχές έχουν αλλάξει και αυτό ισχύει και για τις επιχειρήσεις. Ο σύγχρονος ρυθμός ζωής, η παγκοσμιοποίηση και το έντονο ανταγωνιστικό περιβάλλον απαιτούν προγραμματισμό και δημιουργία νέων προϊόντων από τις επιχειρήσεις με την χρησιμοποίηση πρωτοποριακών ιδεών και καινοτομιών. Μια επιχείρηση στην σημερινή εποχή η οποία δεν αναπτύσσεται είναι καταδικασμένη στην αποτυχία. Αν μια επιχείρηση δεν ακολουθεί τον ανταγωνισμό και συγκεκριμένα το νέο προϊόν που λανσάρουν στην αγορά οι άμεσοι ανταγωνιστές της, τότε είναι σίγουρο ότι θα έχει πρόβλημα στο μέλλον καθώς θα υπάρξει σίγουρα μεγάλη πτώση στις πωλήσεις της.

Για να παραμείνει μια εταιρεία ανταγωνιστική και κερδοφόρα θα πρέπει στο μέλλον και σε συνεχή πορεία να παρουσιάζει και να προωθεί στην αγορά προϊόντα τα οποία θα έχουν καλή σχέση ποιότητας-τιμής και θα έχουν και καλή απόδοση για τον κάθε πελάτη ξεχωριστά. Είναι σαφές ότι μια επιχείρηση θα πρέπει να εκμεταλλεύεται την καινοτομία και όταν λέμε καινοτομία εννοούμε σύμφωνα με τον ορισμό την διαδικασία μετατροπής μιας πρωτότυπης ιδέας σε προϊόν η διαδικασία που θα διατεθεί στην αγορά. Ανεξάρτητα από τον ορισμό υπάρχουν διάφορες έννοιες για την καινοτομία αναλόγως σε ποια ομάδα ανθρώπων απευθύνεται. Πιο αναλυτικά έχουμε:

- Καταναλωτές

Καινοτομία για τους καταναλωτές είναι η καλύτερη ποιότητα, τα προϊόντα αξίας και το καλύτερο βιοτικό επίπεδο.

- Επιχειρηματίες

Καινοτομία για τους επιχειρηματίες είναι η συνεχής ανάπτυξη. Οι καινοτόμες επιχειρήσεις έχουν πάντα μεγάλα κέρδη τα οποία αναζητούν οι μέτοχοι και οι ιδιοκτήτες.

- Εργαζόμενοι

Καινοτομία για τους εργαζόμενους είναι η πιο ενδιαφέρουσα εργασία, η ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους και οι καλύτερες αμοιβές λόγο κερδοφορίας.

---

[26] Μαλιούτης Αλκέτας (2006). ‹‹Η επίδραση της καινοτομίας στην ανταγωνιστικότητα και την κερδοφορία των επιχειρήσεων.›› Επιστήμη μάρκετινγκ.

Το συμπέρασμα είναι ότι η έλλειψη καινοτομίας σε μια επιχείρηση μπορεί να οδηγήσει σε στασιμότητα και σημαντική μείωση του κέρδους. Αποτέλεσμα αυτού του γεγονότος είναι να μένουν άνθρωποι άνεργοι και η οικονομία γενικά να μπαίνει στο στάδιο της ύφεσης. Είναι γνωστό, το αναφέραμε και παραπάνω ότι οι επιχειρήσεις παίρνουν δύσκολα την απόφαση να προχωρήσουν στη χρησιμοποίηση των καινοτομιών[(27)]. Αυτή η επιλογή γίνεται συνήθως γιατί τα ανώτερα στελέχη μιας επιχείρησης σε δύσκολες εποχές θεωρούν πιο συνετό να αναβάλουν τυχόν δραστηριότητες με άξονα την καινοτομία οι οποίες μπορεί να στοιχίσουν στην επιχείρηση κυρίως σε οικονομικό επίπεδο.

Έχει παρατηρηθεί όμως στο παρελθόν ότι σε περιόδους κρίσης και ύφεσης οι επιχειρήσεις θα πρέπει να καταβάλουν προσπάθειες να εισάγουν την καινοτομία στο παραγωγικό τους κομμάτι και εν τέλει στην αγορά. Επίσης σημαντικό είναι οι επιχειρήσεις να αλλάζουν και την στρατηγική που ακολουθούν όταν εισάγουν μια καινοτομία έτσι ώστε να γίνει πιο εύκολα η προσαρμογή.

Η καινοτομία είναι αποδεκτή σε γενικές γραμμές αφού είναι ο κύριος τρόπος με τον οποίο μπορεί να διαφοροποιηθεί μια επιχείρηση από τις άλλες και να είναι πρωτοποριακή. Βέβαια υπάρχει και η άποψη πολλών που βρίσκονται στον κλάδο των επιχειρήσεων οι οποίοι πιστεύουν ότι μια επιχείρηση είναι καλύτερο να ακολουθεί τις καινοτομίες που χρησιμοποιούν πρώτοι οι ανταγωνιστές. Με αυτό τον τρόπο δεν υπάρχει ρίσκο για την επιχείρηση καθώς η καινοτομία έχει ήδη χρησιμοποιηθεί από τον ανταγωνιστή, όποτε είναι δεδομένα και εμφανή τα αποτελέσματα της και επίσης από οικονομικής πλευράς είναι πιο φθηνή καθώς δεν είναι κάτι καινούργιο.

Αυτή την τακτική συνήθως την ακολουθούν οι επιχειρήσεις μικρότερου βεληνεκούς οι οποίες ακολουθούν τον ανταγωνισμό. Οι ηγέτιδες επιχειρήσεις κάθε κλάδου προτιμούν να είναι αυτές που θα εισάγουν μια νέα καινοτομία και να είναι πρωτοπόρες σε σχέση με τους ανταγωνιστές.

---

[27] ΕΟΜΜΕΧ (2008) ‹‹ Καινοτόμος επιχειρηματικότητα. ››

Με βάση τώρα το σύγχρονο οικονομικό περιβάλλον και τις συνθήκες που υπάρχουν στην αγορά μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι γενικά η υιοθέτηση της καινοτομίας από μια επιχείρηση είτε πρωτοπορώντας είτε ακολουθώντας τον ανταγωνισμό έχει πολύ μεγάλα οφέλη που είναι τα εξής:

- Συμβάλει στην προσαρμοστικότητα στο μεταβαλλόμενο επιχειρηματικό περιβάλλον
- Αυξάνει την παραγωγικότητα τους
- Αυξάνει την κερδοφορία τους
- Αυξάνει την ευελιξία της παραγωγικής διαδικασίας
- Βελτιώνει την ποιότητα και αλλά χαρακτηριστικά των προϊόντων / υπηρεσιών
- Αύξηση ικανοποίησης πελατών
- Αύξηση του μεριδίου αγοράς
- Δημιουργία νέων αγορών

Γίνεται κατανοητό πλέον σήμερα από τις επιχειρήσεις ότι δεν χρειάζονται πολλά χρήματα για να αναπτυχτούν αλλά πρέπει να εκμεταλλευτούν πλήρως την τεχνολογία που υπάρχει στις μέρες μας και να καινοτομούν έτσι ώστε να αναπτύσσονται και να εξελίσσονται κερδίζοντας και οι ίδιες και η κοινωνία γύρω τους.

4.6 Η εξέλιξη της καινοτομίας και η ανάπτυξη των επιχειρήσεων[28].

Η καινοτομία στην σημερινή οικονομία είναι αδιαμφισβήτητα σημαντική. Είναι μια σημαντική παράμετρος στην εξέλιξη της κοινωνίας και στην ανάπτυξη της οικονομίας πολλών κρατών. Η καινοτομία είναι ουσιαστικά η χρήση νέας γνώσης προκειμένου να δημιουργηθεί ένα προϊόν η μια υπηρεσία που θα έδινε ώθηση στην τεχνολογία και ευκολία στην καθημερινότητα του κόσμου. Η καινοτομία επηρεάζει πλέον άμεσα τον κλάδο των επιχειρήσεων άλλες φορές πολύ, άλλες λιγότερο και γι αυτό το λόγο όταν μιλάμε για τις καινοτομίες σε μια επιχείρηση λέμε ότι χωρίζονται σε δυο κατηγορίες, στις ριζικές και στις σταδιακές αναλόγως με το πόσο διαφοροποιούν την επιχείρηση.

Σημαντικο εργαλείο της καινοτομίας είναι το εθνικό σύστημα καινοτομίας (ΕΣΚ) που ενσωματώνει τρία επίπεδα τα οποία είναι τα εξής:

- Το επίπεδο εθνικής οικονομίας
- Το επίπεδο δικτύων επιχειρήσεων
- Το επίπεδο επιχείρησης

Σε αυτά τα τρία επίπεδα της καινοτομίας υπάρχουν κάποιοι παράγοντες που διαμορφώνουν το πλαίσιο της ανάπτυξης τους. Συγκεκριμένα για κάθε επίπεδο έχουμε:

1) Επίπεδο εθνικής οικονομίας.

Οι παράγοντες σε αυτό το πλαίσιο ανάπτυξης περιλαμβάνουν:

- Το επίπεδο επενδύσεων σε βασική έρευνα, κρατικές πολιτικές και χρηματοδότηση ερευνών. Οι δημόσιες επενδύσεις παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο αφού επηρεάζουν στην ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου.
- Διαθεσιμότητα κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου. Τα κεφάλαια αυτά χρειάζονται στην αρχική φάση σχεδιασμού και πειραματισμού της καινοτομίας καθώς είναι σαφές ότι είναι πολύ μικρό το ποσοστό των επιτυχημένων καινοτομιών που βγαίνουν στην αγορά ως προϊόντα ή υπηρεσίες.

---

[28] *Porter, M. and Stern, S., The New Challenge to America's Prosperity: Findings from the Innovation Index, Council on Competitiveness, 1999*

- Το μέγεθος και η ποιότητα του ερευνητικού δυναμικού της χώρας και το επίπεδο εκπαίδευσης σε πανεπιστήμια και τεχνολογικούς χώρους.
- Η υποδομή σε τεχνολογίες με άξονα την πληροφόρηση και τις επικοινωνίες.
- Το επίπεδο ωριμότητας στην αγορά, δηλαδή η ζήτηση για εγχώρια προϊόντα, η προσέλκυση επενδύσεων κλπ.

2) Επίπεδο δικτύων επιχειρήσεων.

Οι παράγοντες του επιπέδου αυτού περιλαμβάνουν:

- Την διαθεσιμότητα και την ποιότητα των απαραίτητων εισροών στο δίκτυο. Οι εισροές αυτές είναι το κατάλληλο σύστημα μεταφοράς της γνώσης, η άντληση κεφαλαίων, η προσέλκυση ανθρώπινου δυναμικού κλπ.
- Η ύπαρξη ενός ορθού ανταγωνιστικού πλαισίου ανάμεσα στις επιχειρήσεις. Το πλαίσιο αυτό αφορά τους κανόνες, τα κίνητρα και τις πιέσεις που δέχονται κατά καιρούς οι επιχειρήσεις.
- Το επίπεδο ωριμότητας της αγοράς, όσον αφορά την εγχώρια ζήτηση με γνώμονα την βελτίωση της ποιότητας, την κάλυψη των αναγκών της αγοράς κλπ.
- Την ύπαρξη συσχετιζόμενων κλάδων οι οποίοι είναι απαραίτητοι για την ανάπτυξη καινοτομικών δραστηριοτήτων.

3) Επίπεδο επιχείρησης

Οι παράγοντες του επιπέδου αυτού περιλαμβάνουν:

- Την ύπαρξη ισχυρού τμήματος Ε&Α και το ύψος των επενδύσεων της επιχείρησης σε Ε&Α, όπως επίσης και η ύπαρξη επιχειρησιακού κλίματος και ηγέτιδας ομάδας.
- Την ύπαρξη και αξιοποίηση της γνώσης της επιχείρησης που αποτελεί παράγοντα ανάπτυξης της καινοτομίας.
- Την υιοθέτηση ευέλικτων δομών οργάνωσης με ανοικτή επικοινωνία σε όλα τα επίπεδα.
- Την δικτύωση των επιχειρήσεων και την δημιουργία συμμαχιών. Αυτό γίνεται με την ένταξη της επιχείρησης σε νέα τεχνολογικά δίκτυα τα οποία προσφέρουν νέα γνώση.
- Η πρόσβαση σε χρηματοδοτικά κεφάλαια

4.7 Οι επενδύσεις των επιχειρήσεων σε έρευνα και καινοτομία[29].

Οι τελευταίες μελέτες που αφορούν την επιχειρηματικότητα γενικά αλλά και ειδικά στην Ευρώπη έχουν ως αποτέλεσμα ότι οι επιχειρήσεις αυξάνουν τις επενδύσεις τους σε Ε&Α δημιουργώντας καινοτομία. Στην Ευρώπη οι επιχειρήσεις συγκριτικά με τις ΗΠΑ και την Ασία υστερούν σε Ε&Α και αυτό επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι μόνο 400 επιχειρήσεις από την Ευρώπη μπήκαν στον παγκόσμιο πίνακα των επιχειρήσεων με τις περισσότερες επενδύσεις σε σύνολο 1400 επιχειρήσεων από όλο τον κόσμο. Με βάση την κρίση που έχει εξαπλωθεί κυρίως στην Ευρώπη εξετάζονται λύσεις οι οποίες θα βοηθήσουν γενικά τον επιχειρηματικό κλάδο να συνεχίσει να επενδύει, να καινοτομεί και να εξελίσσεται. Γι αυτό το λόγο σχεδιάζεται ένα νέο πρόγραμμα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων για την περίοδο 2014-2020 με προϋπολογισμό της τάξης των 2,5 δις. Ευρώ. Το σχέδιο αυτό θα αναλυθεί στην επόμενη ενότητα.

Όπως προαναφέραμε οι επιχειρήσεις στην Ευρώπη που είναι στον πίνακα των επιχειρήσεων που επενδύουν σε Ε&Α υστερούν σε σχέση με τις επιχειρήσεις των ΗΠΑ και της Ασίας. Είναι όμως άξιο αναφοράς ότι το 2011 υπήρχε αύξηση στην Ε&Α των επιχειρήσεων της Ευρώπης σε ποσοστό 6,1% κάτι το οποίο είναι φανταστικό αν αναλογιστούμε ότι μόλις το 2010 υπήρχε μείωση στην Ε&Α της τάξης του 2,6%. Παρακάτω αξίζει να αναφέρουμε κάποιες λεπτομέρειες που αφορούν το πίνακα Ε&Α.

- Οι 400 Ευρωπαϊκές επιχειρήσεις που βρίσκονται στον πίνακα για την Ε&Α για το 2011 επένδυσαν συνολικά 132 δις. Ευρώ.

- Σε παγκόσμια κλίμακα οι επενδύσεις για την καινοτομία αυξήθηκαν 4% το 2011 όταν αντίστοιχα το 2010 υπήρχε μείωση της τάξης του 1,9%.

- Στις 50 κορυφαίες επιχειρήσεις του πίνακα επενδύσεων σε Ε&Α οι 15 είναι από την Ευρώπη, 18 από τις ΗΠΑ και 13 από την Ιαπωνία. Στην κορυφή βρίσκονται δυο φαρμακευτικές επιχειρήσεις (Roche, Pfizer).

[29] Πληροφορίες από το www.Europa.eu (Αφιέρωμα στις Ευρωπαϊκές επιχειρήσεις)

- Στην Ευρώπη κορυφαία επιχείρηση σε επενδύσεις είναι η Γερμανική Volkswagen η οποία είναι στην 6η θέση στην παγκόσμια κατάταξη. Άλλες κορυφαίες Ευρωπαϊκές επιχειρήσεις είναι η Νοκια, η Daimler και η Novartis.

- Τα 2/3 των Ευρωπαϊκών επιχειρήσεων που επενδύουν στην καινοτομία έχουν την έδρα τους στα τρία μεγαλύτερα κράτη-μέλη της Ευρώπης. Πρωτοπόρος είναι η Γερμάνια με ετήσια αύξηση 8,1% και με επιχειρήσεις όπως είναι η Daimler, Volkswagen και BMW. Επίσης το ΗΝ.ΒΑΣΙΛΕΙΟ με αύξηση επενδύσεων της τάξης του 5,8% και η Γαλλία με ποσοστό 3,8%.

- Οι Ευρωπαϊκές χώρες με τις μικρότερες επενδύσεις είναι η Πολωνία, η Σλοβενία, η Ελλάδα, η Τσεχία κα. Καμία από αυτές τις χώρες δεν ξεπερνά σε επενδύσεις τα 100 εκ. Ευρώ.

- Ταχυτάτη ανάπτυξη με βάση το πίνακα των επενδύσεων έχουν οι επιχειρήσεις Tom-Tom (Ολλανδία) που ασχολείται με τον κλάδο του ηλεκτρονικού εξοπλισμού, οι Autonomy (Αγγλία) και Game loft (Γαλλία) στον κλάδο του λογισμικού και η Morphosys (Γερμανία) στον κλάδο της βιοτεχνολογίας.

- Στις ΗΠΑ υπήρξε αύξηση στις επενδύσεις της τάξης του 10% πράγμα άκρως εντυπωσιακό καθώς το 2009 υπήρχε μείωση επενδύσεων της τάξης του 5,1%.

- Σε ορισμένες Ασιατικές χώρες υπήρξε μεγάλη αύξηση στις επενδύσεις. Συγκεκριμένα στην Κίνα υπήρξε αύξηση στις επενδύσεις 29,5% και στην νότια Κορέα αύξηση 20,5%.

- Νέες θέσεις εργασίας υπήρξαν το 2011 (40 εκατομ. Εργαζόμενοι) στις 1400 επιχειρήσεις του πίνακα επενδύσεων. Συγκεκριμένα υπήρξε αύξηση 3% στο εργατικό δυναμικό σε σχέση με το έτος 2009. Γενικά στις επιχειρήσεις που καινοτομούν και εξελίσσονται υπάρχει συνεχής αύξηση του αριθμού των εργαζομένων.

- Όλες οι επιχειρήσεις όσον αφορά τις επενδύσεις επηρεάστηκαν από την κρίση που ξεκίνησε το 2009 αλλά η μείωση των επενδύσεων δεν ήταν τόσο μεγάλη τελικά. Άλλωστε η καινοτομία είναι ο σημαντικότερος παράγοντας που βοηθά μια επιχείρηση να παραμείνει ανταγωνιστική.

- Το μεγαλύτερο ποσοστό σε επενδύσεις έχουν οι επιχειρήσεις που απασχολούνται στους κλάδους της φαρμακευτικής, της βιομηχανίας, της πληροφορικής και της αυτοκινητοβιομηχανίας.

Τέλος αξίζει να αναφερθούμε στις ελληνικές επιχειρήσεις που βρέθηκαν στον πίνακα επενδύσεων και οι οποίες σε περίοδο όπου η Ελλάδα βρίσκεται σε μεγάλη ύφεση κατάφεραν να ξεχωρίσουν και να εξελιχτούν. Ας πούμε λίγα λόγια για κάθε επιχείρηση ξεχωριστά.

I. Pharmathen[30]

Η Pharmathen ιδρύθηκε το 1969 στην Αθήνα και δραστηριοποιείται κυρίως στην ανάπτυξη και εμπορία φαρμακευτικών προϊόντων, με έμφαση στον τομέα των γενόσημων. Διαθέτει 3 ερευνητικά εργαστήρια και 2 παραγωγικές μονάδες οι οποίες είναι τελευταίας τεχνολογίας, ενώ απασχολεί πάνω από 800 άτομα σε συνολικά 85 χώρες.

Η εταιρεία δαπανά πάνω από 20 εκατ Ευρώ το χρόνο για Ε&Α και βρίσκεται μέσα στις κορυφαίες φαρμακευτικές εταιρείες παγκοσμίως. Διαθέτει περίπου 100 προϊόντα και σχεδόν 35 διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Είναι μια επιχείρηση που δαπανά πολλά κεφάλαια για ερευνά με σκοπό την παραγωγή προϊόντων που θα ωφελούν τον άνθρωπο.

---

[30] Πληροφορίες από το www.pharmathen.com

II. Intralot[31]

Η intralot είναι εταιρεία που πρωτοπορεί σε ολοκληρωμένα συστήματα τυχερών παιχνιδιών και διαχείρισης συναλλαγών. Διαθέτει μεγάλη γκάμα προϊόντων και υπηρεσιών και προηγμένη τεχνολογία.

Η επιχείρηση εδρεύει στην Ελλάδα με περισσότερα από 500 άτομα μηχανικούς οι οποίοι παράγουν την καινοτόμο τεχνολογία της. Συνολικά η επιχείρηση απασχολεί πάνω από 5.400 εργαζόμενους με παρουσία σε περισσότερες από 53 χώρες και έσοδα της τάξης του 1,1 δις. Ευρώ.

III. Frigoglass[32]

Η Frigoglass εταιρεία παραγωγής ψυγείων και γυάλινων φιαλών. Κατέχει ηγετική θέση στην παγκόσμια αγορά και διαθέτει παραγωγικές μονάδες στη Ρουμανία, Ρωσία, Ελλάδα, Τουρκία και Κίνα.

Η επιχείρηση προσφέρει προϊόντα υψηλής ποιότητας και με οικολογική συνείδηση καθώς είναι υποστηρικτής της βιώσιμης ανάπτυξης με λειτουργίες οι οποίες είναι φιλικές προς το περιβάλλον.

IV. Epsilon net[33]

Η Epsilon net είναι επιχείρηση λογισμικού που ιδρύθηκε το 1992 στην Θεσσαλονίκη. Οι δραστηριότητες της περιλαμβάνουν την παραγωγή και εμπορία προϊόντων πληροφορικής και επικοινωνιών.

---

[31] www.Intralot.com

[32] www.frigoglass.com

[33] www.Epsilonnet.gr

V. MLS Multimedia[34]

Η MLS Multimedia ιδρύθηκε το 1995 στη Θεσσαλονίκη με σκοπό την ανάπτυξη της τεχνολογίας στον χώρο των multimedia. Το όνομα της εταιρείας είναι συνυφασμένο με προϊόντα καινοτόμα πολλά από τα οποία είναι μοναδικά στο είδος τους. Είναι η πρώτη εταιρία που ανέπτυξε σύστημα αυτόματης πλοήγησης και σήμερα κατέχει ηγετική θέση στην αγορά στον τομέα αυτό. Από το 2010 έχει ξεκινήσει βήματα εισόδου σε νέες αγορές όπως της Τουρκίας και της Χιλής. Η εταιρεία επένδυσε το 2010 4,87 εκατ. Ευρώ σε έρευνα για την εξέλιξη της. Είναι από τις πιο γρήγορα αναπτυσσόμενες εταιρείες στην χώρα μας με συνεχείς επενδύσεις και καινοτόμα προϊόντα.

4.8 Στήριξη Ευρωπαϊκών εταιρειών.

Σε μια επιχείρηση η καινοτομία εκτός από τα κέρδη δηλαδή το εμπορικό όφελος προσφέρει και νέες θέσεις εργασίας. Αυτό αποδείχτηκε από την έρευνα που έγινε στην Ε.Ε για τις τάσεις των επιχειρήσεων όσον αφορά τις επενδύσεις και την καινοτομία.

Στην έρευνα έλαβαν μέρος περίπου 200 επιχειρήσεις οι οποίες επένδυσαν συνολικά περίπου 40 εκατ. Ευρώ στην έρευνα για καινοτομία. Όπως έδειξε η έρευνα αυτές οι επιχειρήσεις θα συνεχίζουν να αυξάνουν τις επενδύσεις συνεχώς την περίοδο 2011-2013 περίπου 5% κάθε χρόνο.

Με βάση τα παραπάνω η ΕΕ ανέπτυξε ένα σχέδιο το οποίο θα μπει σε εφαρμογή το 2014 και το οποίο θα έχει ως στόχο να ενισχύσει την επιχειρηματικότητα στην Ευρώπη. Η ΕΕ θα διαθέσει ένα προϋπολογισμό κοντά στα 2,5 δις Ευρώ από το 2014 έως το 2020 σε επιχειρήσεις που θέλουν να αναπτυχθούν ή ακόμα σε πολίτες που θέλουν να ιδρύσουν μια νέα επιχείρηση.

Το πρόγραμμα αυτό είναι το επόμενο βήμα της Ε.Ε για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας. Η Ε.Ε έχει ως στόχο επίσης το πρόγραμμα που ονομάζεται COSME να δημιουργήσει επίσης νέες θέσεις εργασίας στην Ευρώπη.

---

[34] www.MLS.gr

Πιο συγκεκριμένα το COSME έχει ως στόχο [35]:

- Την βελτίωση της πρόσβασης των ΜΜΕ στην χρηματοδότηση υπό μορφή μετοχικών κεφαλαίων και δανείων.

  Αρχικά θα παρέχει κεφαλαιακή ενίσχυση στις επιχειρήσεις για να αναπτυχτούν. Επίσης θα παρέχει και δανειακή στήριξη για κάλυψη δανείων λόγο χρεών.

- Την βελτίωση της πρόσβασης στην Ευρωπαϊκή και Παγκόσμια αγορά. Θα υπάρχει ένα σύστημα το οποίο θα υποστηρίζει θα συμβουλεύει τις επιχειρήσεις σε θέματα αναπτυξιακού προσανατολισμού.

- Την προώθηση της επιχειρηματικότητας.

  Θα υπάρχουν δραστηριότητες οι οποίες θα περιλαμβάνουν την ανάπτυξη δεξιοτήτων και νοοτροπίας σε μια επιχείρηση και θα αφορά κυρίως νέες επιχειρήσεις.

Το πρόγραμμα COSME σύμφωνα με την Ε.Ε έχει ως στόχο να ενισχύει 39.000 επιχειρήσεις κάθε χρόνο, συμβάλλοντας στην διάσωση ή την δημιουργία 29.000 θέσεων εργασίας και την προώθηση νέων προϊόντων και υπηρεσιών. Η απόκτηση ενός δάνειου από μια επιχείρηση θα είναι πιο εύκολη καθώς η Ε.Ε έχει προβλέψει την παροχή επιπλέον κεφαλαίου της τάξης των 3.5 δις Ευρώ για δανειακή υποστήριξη των επιχειρήσεων.

Το αρχικό πακέτο των 2.5 δις. Ευρώ για τις επιχειρήσεις χωρίζεται σε 1.4 δις Ευρώ που είναι για καθαρά χρηματοδοτικούς σκοπούς και τα υπόλοιπα θα διατεθούν στο δίκτυο Enterprise Europe Network το οποίο ασχολείται με την βιομηχανική συνεργασία και εκπαίδευση της επιχείρησης.

---

[35] www.Europa.eu

4.9 Διεθνοποίηση καινοτόμων επιχειρήσεων.

Ο ανταγωνισμός που υπάρχει στον κλάδο των επιχειρήσεων και το μέγεθος της αγοράς που καλούνται οι επιχειρήσεις να κερδίσουν συνεπάγεται την απόφαση που παίρνουν πολλές επιχειρήσεις και ιδιαίτερα αυτές που καινοτομούν, να κινηθούν πλέον στην διεθνή αγορά εκτός από την εγχώρια. Η είσοδος μιας καινοτόμου επιχείρησης στη διεθνή αγορά είναι πολύ ελκυστική ιδέα καθώς προσφέρει την ευκαιρία για πολλαπλά οφέλη στην επιχείρηση.

Η κάθε επιχείρηση έχει σαφώς δικά της κριτήρια που θέλει να μπει στην διεθνή αγορά. Σύμφωνα με μια έρευνα του Hdensen (2001) τα κριτήρια εισόδου μιας επιχείρησης στην διεθνή αγορά χωρίζεται σε δυο κατηγορίες, τα ενεργητικά και τα παθητικά κριτήρια. Από την μια δηλαδή έχουμε ερεθίσματα που ελκύουν την επιχείρηση να διεθνοποιηθεί και από την άλλη καταστάσεις που την οδηγούν αυτόματα στην διεθνοποίηση. Πιο συγκεκριμένα έχουμε:

1) Ενεργητικά κριτήρια.
   - ❖ Η αναζήτηση υψηλών πωλήσεων και κέρδους
   - ❖ Η διερεύνηση νέων αγορών.
   - ❖ Το τεχνολογικό πλεονέκτημα
   - ❖ Απαλλαγές φόρου.
   - ❖ Η φήμη της επιχείρησης.
   - ❖ Η τάση μάθησης της διεθνής αγοράς.
   - ❖ Η πρόσβαση σε νέα τεχνολογία και κεφάλαια.

2) Παθητικά κριτήρια.

- Η πίεση από ανταγωνιστές που δραστηριοποιούνται στη εγχώρια αγορά.
- Η επίδραση από ήδη διεθνοποιημένους ανταγωνιστές.
- Η κορεσμένη ζήτηση στην εγχώρια αγορά.
- Τα πιθανά κίνητρα από το κράτος για εξαγορά και ένα οικονομικό συμφέρον προς όφελος της χώρας.
- Η πλεονάζουσα παραγωγική δραστηριότητα της επιχείρησης σε συνάρτηση με βραχυχρόνια διεθνοποίηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Συμπεράσματα και πολιτικές.

5.1 Συμπεράσματα.

Η ευημερία μιας χώρας εξαρτάται από την ανταγωνιστικότητα της και την παραγωγικότητα της η οποία εκφράζεται κυρίως ως ανθρώπινο δυναμικό, κεφάλαια και φυσικούς πόρους. Κύριο συστατικό μιας χώρας που θέλει να αναπτυχτεί είναι να υπάρχει πολιτική σταθερότητα και να χρησιμοποιούνται οι σωστές πολιτικές κινήσεις ώστε να υπάρχει το γνωστό άνοιγμα των αγορών.

Είναι σαφές και έχει αποδειχθεί στο πέρασμα του χρόνου ότι το ΑΕΠ μιας χώρας και ακολούθως την ανάπτυξη της την επηρεάζουν οι ορθές μικροοικονομικές μεταρρυθμίσεις και όχι οι μακροοικονομικές. Οι μικροοικονομικές μεταρρυθμίσεις πολλές φορές θεωρείται ότι μειώνουν τον ρόλο της κυβέρνησης αλλά αυτό δεν ισχύει καθώς είναι μεταρρυθμίσεις που ωθούν την καινοτομία και δημιουργούν νέες επενδύσεις. Εκτός αυτού οι μικροοικονομικές μεταρρυθμίσεις εκτός των νέων επενδύσεων προσφέρουν λύσεις σε μια κυβέρνηση όσον αφορά και τις δημοσιονομικές υποχρεώσεις της με την χάραξη ορθής πολιτικής.

Από την άλλη μεριά αν πάμε στον τομέα των επιχειρήσεων βλέπουμε ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Ε.Ε καταβάλουν προσπάθειες να βελτιωθούν στον τομέα της Ε & Α χρησιμοποιώντας κοινές στρατηγικές ανάπτυξης. Αν και υπάρχουν διαφορές μεταξύ των χωρών της Ε.Ε καθώς υπάρχουν χώρες που διαθέτουν πορεία στην Ε & Α όπως είναι η Γερμανία ενώ άλλες έχουν μείνει πίσω και τρέχουν να προλάβουν τις εξελίξεις.

Η χώρα μας είναι μια από τις χώρες της Ε.Ε που έχουν μείνει πίσω στον τομέα της Ε & Α καθώς ταξινομείται στις χώρες με μέτρια καινοτομία και πολύ χαμηλές επενδύσεις. Γίνεται μια προσπάθεια πλέον να διατεθούν κονδύλια στην χώρα μας στον τομέα της έρευνας και σημαντικό είναι το ότι υπάρχει αύξηση της απασχόλησης στον τομέα της τεχνολογίας και ορθή πανεπιστημιακή έρευνα, δυο γεγονότα που θα βοηθήσουν την εξέλιξη των κονδυλίων αυτών.

Ο ηγέτης στην καινοτομία και στην Ε&Α είναι οι ΗΠΑ και αυτό γιατί υπάρχει εφαρμογή μιας πολιτικής που στηρίζεται στην εμπειρία του δημοσιονομικού τομέα και όχι των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Στην Ευρώπη πλέον όλες οι χώρες επενδύουν στην τεχνολογία χρησιμοποιώντας κονδύλια από την Ε.Ε για μεγαλύτερη ασφάλεια και απόδοση των επενδύσεων. Για την εκμετάλλευση αυτών των κονδυλίων χρησιμοποιούνται μέθοδοι όπως η εκπαίδευση των ενδιαφερόμενων μέσα από ειδικευμένα προγράμματα. Επίσης σημαντικό ρόλο παίζει η διοικητική διαδικασία, το νομικό πλαίσιο και σαφώς η παροχή κινήτρων για την δημιουργία νέων δραστηριοτήτων.

Όπως προαναφέραμε στην χώρα μας πρέπει να ακολουθηθούν μικροοικονομικές μεταρρυθμίσεις οι οποίες σε μια δύσκολη περίοδο όπως είναι αυτή των τελευταίων χρόνων θα προσφέρουν επενδύσεις σε νέες τεχνολογίες και καινοτομία, δυο φοβερά πλεονεκτήματα στο σημερινό οικονομικό περιβάλλον. Επίσης η εισαγωγή καινοτομίας και νέας τεχνολογίας θα δώσει ώθηση στον επιχειρηματικό κόσμο να εκμεταλλευτεί το νέο αυτό περιβάλλον το οποίο θα δίνει ταχύτατη πληροφόρηση, άνοιγμα του ανταγωνισμού και τεχνολογικές αλλαγές.

Τέλος δημιουργείται και μια νέα άυλη οικονομία, η οικονομία της γνώσης η οποία μέσω της τεχνολογίας και της πληροφόρησης μπορεί να ανοίξει νέους ορίζοντες σε μια κοινωνία η οποία πλέον δεν θα στηρίζεται στον υλικό πλούτο (γη, μηχανήματα) αλλά στον άυλο (πληροφορία, γνώση).

Πλέον η επιτυχία μιας επιχείρησης εξαρτάται από τον χώρο της γνώσης και το πώς θα τον διαχειριστεί. Οι εταιρείες πλέον επενδύουν στην έρευνα και στην γνώση ώστε να είναι καινοτόμες και να έχουν μεγάλη απόδοση οι επενδύσεις τους. Συνοψίζοντας θα λέγαμε ότι οι κινητήριες δυνάμεις που αυξάνουν τον ανταγωνισμό των επιχειρήσεων είναι οι εξής:

- Η αύξηση της αποτελεσματικότητας των επιχειρήσεων.
- Η αύξηση της αποτελεσματικότητας των κεφαλαιαγορών.
- Η παγκοσμιοποίηση.
- Η τμηματοποίηση των αγορών.
- Ο ρυθμός τεχνολογικής αλλαγής.
- Ο πληθωρισμός στις βασικές τεχνολογίες.
- Η καταστροφή παλαιών καταστάσεων με την δημιουργία νέας καινοτομίας.

5.2 Πολιτικές για την καινοτομία.

Στην Ευρώπη γενικότερα αλλά και στην χώρα μας μπορούν να υπάρξουν καλύτερες επιδόσεις στον τομέα της καινοτομίας, οι οποίες θα μπορούν να είναι αντάξιες με αυτές των ΗΠΑ αλλά και άλλων ισχυρών κρατών, αρκεί να ακολουθήσουν τη σωστή στρατηγική.

Σε μια χώρα για να ανθίσει η καινοτομία θα πρέπει να υπάρχουν κάποιες προϋποθέσεις που είναι οι εξής:

1. Ραγδαία και άμεση βελτίωση του επιπέδου της εκπαίδευσης.
2. Διασύνδεση των πανεπιστημίων με τις επιχειρήσεις.
3. Ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας από τα πανεπιστήμια ή και τους ίδιους τους δημιουργούς της καινοτομίας.
4. Αύξηση της χρηματοδότησης μέσω επενδυτικών κεφαλαίων σε μικρές καινοτόμες επιχειρήσεις.

Με βάση ότι στην εποχή μας οι επιχειρήσεις κάνουν μια μετάβαση στην οικονομία της γνώσης παρακάτω θα δούμε κάποιες προτάσεις του Συνδέσμου βιομηχανιών Ελλάδος.

- Συνεχής αξιολόγηση των Ερευνητικών κέντρων και Πανεπιστημίων με βάση την αποτελεσματικότητα των εργασιών τους και σε συνάρτηση με την παροχή υπηρεσιών έρευνας στην αγορά.
- Σύσταση κατάλληλων μηχανισμών διάγνωσης των τεχνολογικών αναγκών των επιχειρήσεων, προώθησης καινοτομιών και υποστήριξης σε ζητήματα χρηματοδότησης. Επίσης διασύνδεση αυτών με υφιστάμενες δομές επιχειρηματικής στήριξης και υλοποίηση μέτρων και πρακτικών διάδοσης των πληροφοριών.
- Απόδοση εκτεταμένων κινήτρων σε νέες καινοτόμες επιχειρήσεις, με στόχο τη δημιουργία ενός ανάλογου κρίσιμου πυρήνα επιχειρήσεων.

- ❖ Καθορισμός στόχων από τη μεριά της πολιτείας για την συμμετοχή των επιχειρήσεων στα εθνικά προγράμματα Ε&Α και ανάπτυξη παρεμβάσεων οι οποίες θα είναι εναρμονισμένες με προγράμματα της Ε.Ε.
- ❖ Δημιουργία Επιστημονικών και τεχνολογικών πάρκων στην περιφέρεια και προσέλκυση μονάδων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης από το εξωτερικό μαζί με την ενδυνάμωση των συνεργασιών μεταξύ της τοπικής βιομηχανίας και των πανεπιστημίων.
- ❖ Συντονισμός Ιδιωτικών Δημοσίων Επιχειρήσεων και Πανεπιστημίων, Πολυτεχνείων, Ερευνητικών Κέντρων, καθώς και αποτελεσματικό μάνατζμεντ.
- ❖ Ενεργοποίηση των κρατικών φορέων στην κατεύθυνση υποστήριξης της καινοτομίας σε μικρές επιχειρήσεις.

Στην σημερινή εποχή το κατά πόσο μια χώρα στην Ευρώπη θα είναι επιτυχημένη εξαρτάται από τις δεξιότητες της χώρας και τις ικανότητες στην καινοτομία. Σημαντικός παράγοντας σε αυτό είναι τα πανεπιστήμια και η ανάπτυξη μιας καινοτομικής παιδείας σε συνδυασμό με ένα καλύτερο μαθησιακό περιβάλλον. Ο πιο σημαντικός όμως παράγοντας για την καινοτομία ο οποίος θα δώσει ώθηση ώστε να ξεπεραστεί η παγκόσμια οικονομική κρίση είναι η βελτίωση του τρόπου χρηματοδότησης των καινοτομικών πρωτοβουλιών τόσο σε ιδιωτικό όσο και σε δημόσιο επίπεδο. Κάποιες πολιτικές που μπορεί να υλοποιηθούν και να ενισχύσουν την καινοτομία στην Ευρώπη είναι οι εξής:

- Χρηματοδότηση καινοτόμων επιχειρηματικών ιδεών.
- Χρηματοδότηση στρατηγικών σχεδίων ανάπτυξης της καινοτομίας σε επιχειρήσεις.
- Χρηματοδότηση Πατεντών και Διπλωματών Ευρεσιτεχνίας.
- Ενίσχυση της καινοτομίας στον περιβαλλοντικά ευαίσθητο σχεδιασμό προϊόντων.
- Ενίσχυση προγραμμάτων ποιότητας (ISO, HACCP)
- Προγράμματα πιστοποίησης συμβούλων επιχειρήσεων από το ΙΝΕΚΑ στην κατάρτιση καινοτόμων επιχειρηματικών σχεδίων.
- Ανάπτυξη χρηματοδοτικών μέσων ενίσχυσης της καινοτόμου δραστηριότητας των επιχειρήσεων.

Όσον αφορά τώρα ειδικότερα τον τομέα των ευρεσιτεχνιών είναι σαφές ότι στην χώρα μας θα πρέπει να ληφθούν από την πολιτεία κάποια μέτρα ώστε να βελτιωθεί η επιχειρηματικότητα η οποία είναι αναπόσπαστο κομμάτι για την εξέλιξη των ευρεσιτεχνιών. Αρχικά το πρώτο βήμα που θα μπορούσε να γίνει στον τομέα των ευρεσιτεχνιών είναι το κράτος να βοηθήσει με όποιο τρόπο χρειαστεί τις κατοχυρώσεις εφευρέσεων από τον Ο.Β.Ι ώστε να διευρυνθεί η τεχνολογική βάση της χώρας και να δημιουργηθούν νέες αγορές τεχνολογίας.

Το δεύτερο βήμα θα ήταν τα μέτρα που θα έπαιρνε το κράτος όσον αφορά τον τομέα της ευρεσιτεχνίας να γίνουν ευρέως γνωστά στην αγορά και μάλιστα να έχουν και διάρκεια αλλά και προβολή όσον αφορά το μέλλον της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας.

Μερικά μέτρα πολιτικής ενθάρρυνσης και ανάπτυξης της ευρεσιτεχνίας απώτερο στόχο την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας που θα μπορούσε να λάβει η πολιτεία είναι με τυχαία διάταξη, τα ακόλουθα:

Α. Προς την κατεύθυνση ενίσχυσης της ιδέας της κατοχύρωσης για τη μεγέθυνση της κρίσιμης μάζας των ευρεσιτεχνών, στοχεύοντας στα ακόλουθα[(36)]:

Α1. Στην προσωπική στάση του ευρεσιτέχνη, με:

1. Επισταμένη ενημέρωση (ίσως μέσω του Ο.Β.Ι.) για τις κάθε είδους ωφέλειες που προκύπτουν από την κατοχύρωση, κυρίως για τον ευρεσιτέχνη.

2. Διεξαγωγή διαγωνισμών βράβευσης (ηθικής και υλικής) των καλύτερων ευρεσιτεχνιών, ανά περιοχή αλλά και στο σύνολο της χώρας. Οι διαγωνισμοί μπορούν να έχουν τεχνολογικό προσανατολισμό αλλά και θέμα προς διερεύνηση, με βράβευση της καλύτερης λύσης.

3. Καθιέρωση Bonus παραγωγικότητας ευρεσιτεχνιών στους εφευρέτες, προκειμένου να ενισχυθεί η ερευνητική δραστηριότητα των εφευρετών, με την κατάρτιση μιας κλίμακας οικονομικών βραβείων με βάση το πλήθος και την ποιότητα (βαθμός πρωτοτυπίας) των κατοχυρώσεών τους.

---

[36] Μελέτη εθνικού παρατηρητηρίου. ‹‹ Πολιτικές για την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία στην Ελλάδα ››, 2006

Α2. Στο κοινωνικό πλαίσιο, με:

4. Προβολή του κοινωνικού κύρους και της αποδοχής που τυγχάνει ο εφευρέτης, σε συνδυασμό με την επιχειρηματικότητα του ευρεσιτέχνη.

5. Ανάδειξη του ρόλου των επιχειρηματιών με την προβολή επιτυχημένων και κοινωνικά καταξιωμένων επιχειρήσεων, ιδιαίτερα εκείνων που στηρίζονται στην ευρεσιτεχνία.

Α3. Στο θεσμικό πλαίσιο με:

6. Δημιουργία μικτών φορέων (ιδιωτικών και του ευρύτερου δημόσιου τομέα) κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών (venture capital), σε επιχειρήσεις των ευρεσιτεχνών.

7. Ενθάρρυνση των δυνητικών αγγέλων επιχειρήσεων (business angels) με φορολογική ελάφρυνση των κερδών της συμμετοχής του σε νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις από ευρεσιτέχνες. Παρόμοια πολιτική πρέπει να εφαρμοστεί και για τις περιπτώσεις των άτυπων επενδυτών.

8. Επιδότηση και χρηματοδότηση ανάπτυξης ευρεσιτεχνιών με τους ευνοϊκότερους δυνατούς όρους, ανάλογα με την κατεύθυνση (καταναλωτικά ή ενδιάμεσα προϊόντα) και τη διαβάθμισή τους από τον Ο.Β.Ι. στη δικαιοδοσία του οποίου πρέπει να περιέλθει η διασφάλιση δικαιωμάτων κάθε μορφής άϋλης περιουσίας.

9. Κατάργηση κάθε δαπάνης κατοχύρωσης και διατήρηση σε ισχύ του Δ.Ε. χωρίς κόστος, για περισσότερα χρόνια από αυτά που ήδη ο Ο.Β.Ι. έχει απαλλάξει, για εκείνους τους ευρεσιτέχνες που προχωρούν στην ίδρυση επιχείρησης.

10. Δημιουργία Ιστοχώρου παρουσίασης (αδαπάνως) των ευρεσιτεχνιών κατά τρόπο επαρκή για την κατανόησή τους αλλά και ασφαλή απέναντι στην πιθανή καταστρατήγηση των δικαιωμάτων τους.

11. Διάθεση μέρους των κονδυλίων της έρευνας των δημοσίων οργανισμών σε ιδιώτες ευρεσιτέχνες μέσω του μητρώου ευρεσιτεχνών, κατ΄ αναλογία του προγράμματος Small Business Innovation Research (SBIR) των ΗΠΑ το οποίο βέβαια στρέφεται προς τις Μ.Μ. Επιχειρήσεις.

Α5. Στη γνώση, με:

12. Ενθάρρυνση της ευρεσιτεχνίας μέσα στα εκπαιδευτικά ιδρύματα με γενναία χρηματοδότηση των εμπλεκόμενων μερών, σε συστηματική βάση και όχι στηριζόμενη μόνο στο προσωπικό ενδιαφέρον των εκπαιδευτών.

13. Δημιουργία μεταπτυχιακών τμημάτων για σπουδές πάνω στην ευρεσιτεχνία με στόχο τη δημιουργία στελεχών για την πλαισίωση των μηχανισμών υποστήριξης των εφευρετών.

14. Διάγνωση των δυνατοτήτων εμπορευματοποίησης της ευρεσιτεχνίας.

15. Αξιοποίηση της εμπειρίας, της τεχνογνωσίας και της τεράστιας βάσης δεδομένων του Ο.Β.Ι., καθώς και των σχέσεων και δεσμών που διατηρεί με ομοειδείς οργανισμούς, με καθιέρωση υποτροφιών μεταπτυχιακών σπουδών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΑ-ΑΡΘΡΑ

1. Ελληνόγλωσση

- Αγγελόπουλος Α, (1989) " Οικονομική ανάπτυξη. Θεωρία και πολιτική " Αθήνα Εκδόσεις Πιτσιλάς.
- Άρθρο ‹‹ Διαχείριση πνευματικής ιδιοκτησίας Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας στο Πανεπιστήμιο Πατρών.››
- Άρθρο Μαρκάτου. Μ. ‹‹ Ανταποκρίνονται οι ελληνικές ευρεσιτεχνίες στις νέες περιβαλλοντικές προκλήσεις και στους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης; ››, ΤΕΙ Λάρισας 2006
- Εφημερίδα ‹‹ Η Καθημερινή ›› Άρθρο για την καινοτομία.(2007)
- ΕΟΜΜΕΧ (2008) ‹‹ Καινοτόμος επιχειρηματικότητα. ››
- Ελληνικός χάρτης καινοτομίας 2010, Microsoft center Ελλάδα.
- Ελληνικός χάρτης καινοτομίας 2011, Microsoft center Ελλάδα.
- Ιωαννίδης, Σ., (2004) Η Επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα, Παγκόσμιο Παρατηρητήριο Επιχειρηματικότητας 2003, ΙΟΒΕ
- Ιωαννίδης, Σ., Τ. Πολίτης & Α. Τσακανίκας, (2005) Η Επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα 2004-2005, Παγκόσμιο Παρατηρητήριο Επιχειρηματικότητας, ΙΟΒΕ
- ΙΟΒΕ, Η Επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα, 2005-2006, Ετήσια Έκθεση, Αθήνα, Νοέμβριος 2006.
- Κορρές Γ. (2005), "Τεχνολογική, κοινωνική, πολιτική και ανάπτυξη : Καινοτομικές δραστηριότητες και απασχόληση στην Ευρώπη" Αθήνα εκδόσεις τυπωθήτω
- Λαγός Δ, (2007) " Θεωρίες περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης " Αθήνα Εκδόσεις Κριτική.
- Μαλιούτης Αλκέτας (2006) ‹‹ Η επίδραση της καινοτομίας στην ανταγωνιστικότητα και στην κερδοφορία των επιχειρήσεων ›› Επιστημονικό Μάρκετινγκ.

- Μελέτη εθνικού παρατηρητηρίου. ‹‹ Πολιτικές για την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία στην Ελλάδα ››, 2006
- Περιοδικό ‹‹ Αειχώρος ››, (Κείμενα πολεοδομίας, χωροταξίας και ανάπτυξης.) 2007
- Σ.Β.Β.Ε (2006) .Καινοτομία. ‹‹ Ο δρόμος για την επιτυχία ››
- ‹‹ Η καινοτομία στην Ελλάδα, συγκριτική μελέτη με διεθνείς δείκτες, πολιτικές και προτάσεις στρατηγικής ››, Σπ. Λιούκας, Ε Βουδούρη, 2009, Ίδρυμα Κόκκαλη σε συνεργασία με το οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- Σεμινάριο καποδιστριακού πανεπιστημίου Αθηνών.

‹‹ Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα ››, 2008

- Ξηρουχάκης Φ. (2008), ‘Διδακτικές Σημειώσεις στην Οικονομική του Περιβάλλοντος και Περιφερειακής Ανάπτυξης’, Τμήμα Λογιστικής, Σχολή ΣΔΟ, ΑΤΕΙ Κρήτης
- Ξηρουχάκης Φ. (2008), ‘Διδακτικές Σημειώσεις : Marketing και Επιχειρηματικότητα’, Β ‘Εκδοση’,Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής και Πολυμέσων,Σχολή ΣΤΕΦ, ΑΤΕΙ Κρήτης
- Ξηρουχάκης Φ. (2008), ‘Διδακτικές Σημειώσεις στη Διοίκηση Επιχειρήσεων’, Γ ‘Εκδοση’,Τμήμα Πολιτικών Δομικών Έργων,Σχολή ΣΤΕΦ, ΑΤΕΙ Κρήτης
- Ξηρουχάκης Φ. (2010), ‘Διδακτικές Σημειώσεις : Ανάπτυξη Ευρωπαϊκών Προϊόντων’, Β Εκδοση’,Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής και Πολυμέσων,Σχολή ΣΤΕΦ, ΑΤΕΙ Κρήτη

2. Ξενόγλωσση

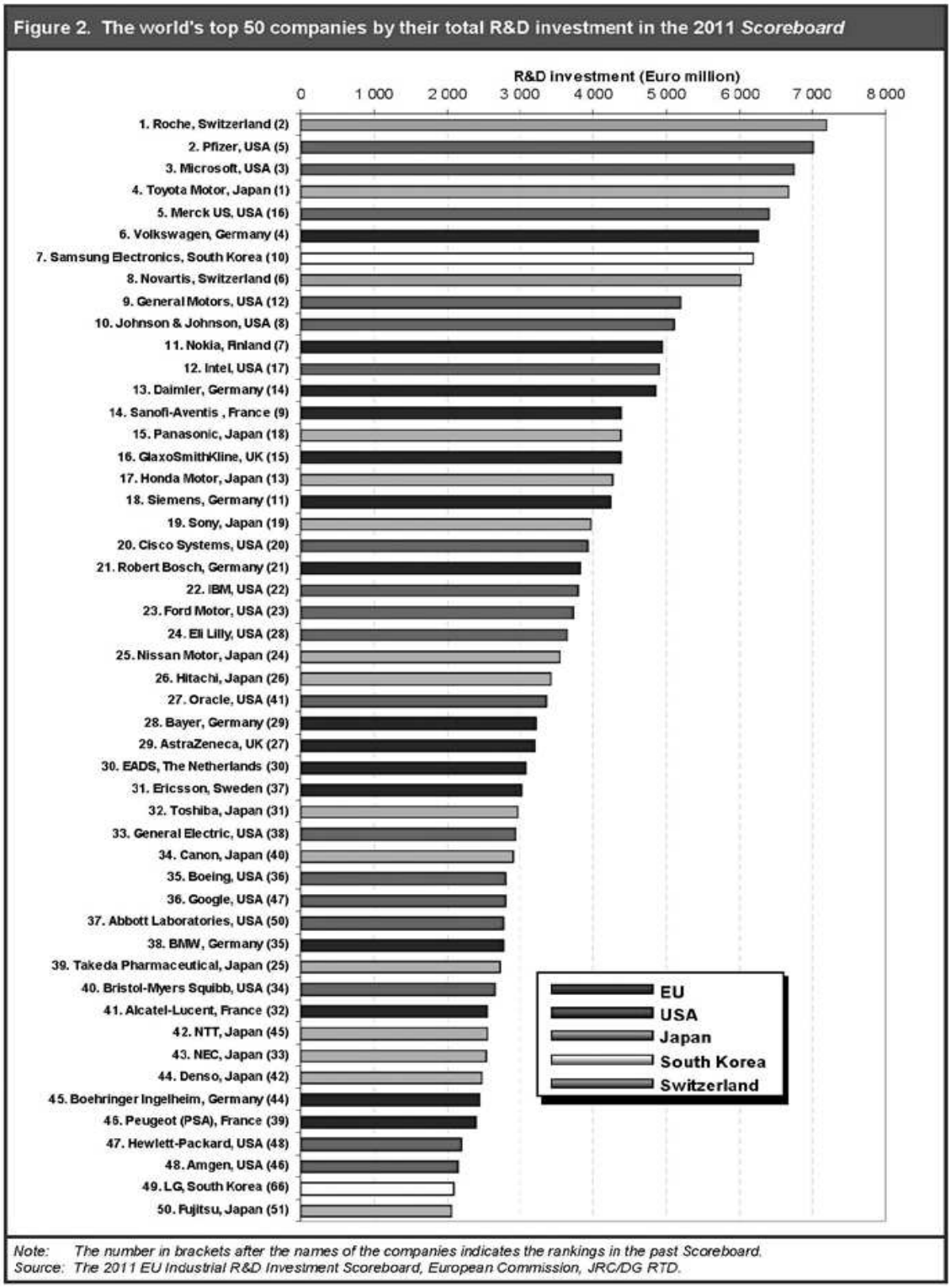
- Deakins D & Freel M, (2007) " Επιχειρηματικότητα ", Αθήνα Εκδόσεις Κριτική.
- Εγχειρίδιο ευρεσιτεχνιών (PATENT MANUEL 1994, PARIS).
- Εγχειρίδιο ευρεσιτεχνιών (CANBERA MANUEL 1995)
- Εγχειρίδιο ευρεσιτεχνιών (FRASCATI MANUEL 2002)
- Εγχειρίδιο ευρεσιτεχνιών (OSLO MANUEL 2000)
- Εγχειρίδιο ευρεσιτεχνιών (Regional Development Working Papers 2011)
- IPTS WORKING PAPER on CORPORATE R&D AND INNOVATION -2010
- Porter, M. and Stern, S., The New Challenge to America's Prosperity: Findings from the Innovation Index

INTERNET SITE

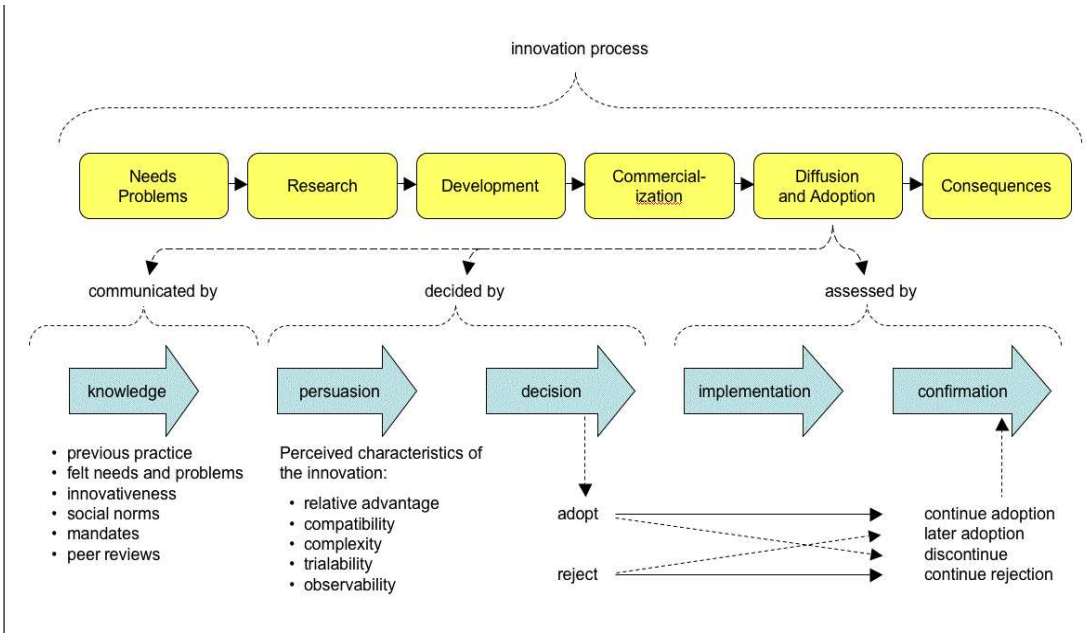
- www.EKT.gr
- www.Obi.gr
- www.Wikipedia.org
- www.Europa.ec.org
- www.MLS.gr
- www.Epsilonnet.gr
- www.frigoglass.com
- www.Intralot.com
- www.pharmathen.com
- ΕΔΕΤ Α.Ε./ e-Business Forum & OPINION A.E., (2004) Η χρήση των νέων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις
- European Commission (2007), i2010 – Annual Report 2007 ΕΛΛΑΔΑ, ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

1) Στον παρακάτω πινάκα βλέπουμε τις 50 κορυφαίες επιχειρήσεις σε επενδύσεις στην E&A για το 2011.

2) Διάφορα μοντέλα καινοτομίας.

3) Μια Συμφωνία Εμπιστευτικότητας μπορεί να λάβει πολλές μορφές, γι' αυτό και πρέπει να επιδιωχθούν επαγγελματικές συμβουλές πριν από την έναρξη συζητήσεων για μια τέτοια συμφωνία. Σε μια Συμφωνία Εμπιστευτικότητας πρέπει να ορίζονται:

• τα συμβαλλόμενα μέρη
• οι πληροφορίες που πρέπει να κρατηθούν εμπιστευτικές
• η διάρκεια της συμφωνίας
• η χρήση των εμπιστευτικών πληροφοριών

Η κατωτέρω συμφωνία είναι μόνο ένα παράδειγμα και δεν πρέπει να θεωρηθεί ως μοναδική.

ΣΥΜΦΩΝΟ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Το Σύμφωνο αυτό που συντάχθηκε σήμερα την …… 20.. αφορά όλα τα μέσα επικοινωνίας (γραπτός, προφορικός λόγος ή οποιαδήποτε άλλη μορφή του) μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών που κατονομάζονται κατωτέρω για το χρονικό διάστημα από ..……..μέχρι ……. ή μετά από την…..... 20... και ισχύει για οποιαδήποτε επικοινωνία ή ανταλλαγή οποιουδήποτε είδους πληροφοριών (περιλαμβανομένων, χωρίς κανέναν περιορισμό, και αυτών που είναι σχετικές με την τεχνογνωσία, τα σχέδια, τα δεδομένα, το λογισμικό, ή άλλα τεχνικά θέματα κ.λ.π.) σχετικών με το περιεχόμενο που καθορίζεται στην παρούσα Σύνοψη Εργασιών (όλες οι πληροφορίες αυτού του είδους καλούνται εφεξής «πληροφορίες»).

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος συμφωνεί ότι:-

1. Όλες οι «πληροφορίες» που λαμβάνει από την άλλη πηγή (είτε άμεσα είτε έμμεσα) θα θεωρηθούν ως
εμπιστευτικές και κανένα μέρος από αυτές δεν θα αποκαλυφθεί από τον παραλήπτη τους σε οποιονδήποτε τρίτο, οποιαδήποτε στιγμή και με οποιαδήποτε μορφή, χωρίς την προγενέστερη
συγκατάθεση του άλλου συμβαλλομένου μέρους, γραπτά, για να αποδεικνύεται ότι είναι ειδικά
αποκτηθείσα και σε κάθε περίπτωση όχι κατά παράβαση της παραγράφου 4 του παρόντος.
2. Οι πληροφορίες που λαμβάνει το ένα συμβαλλόμενο μέρος από το άλλο θα χρησιμοποιηθούν από τον
αποδέκτη/ παραλήπτη μόνο για τους λόγους που καθορίζονται στη Σύνοψη Εργασιών της συμφωνίας αυτής («κατάλληλη χρήση») και ο αποδέκτης/παραλήπτης αναλαμβάνει την υποχρέωση
να μην τις χρησιμοποιήσει με άλλον τρόπο ή να μην χρησιμοποιήσει τις «πληροφορίες» χωρίς
προγενέστερη ειδική γραπτή συμφωνία του συμβαλλομένου μέρους στο οποίο ανήκουν.
3. Για την αποφυγή αμφιβολίας ως προς την ιδιοκτησία των πληροφοριών ορίζεται ότι αυτές θα
παραμείνουν στην ιδιοκτησία του συμβαλλομένου μέρους που τις παρέχει. Καμία άδεια δεν χορηγείται στον παραλήπτη και καμία άδεια δεν θεωρείται ότι προκύπτει.

4. Οι πληροφορίες μπορούν να αποκαλυφθούν στους υπαλλήλους του αποδέκτη/παραλήπτη αλλά μόνο μέχρι το σημείο που αυτό είναι απαραίτητο για την «κατάλληλη χρήση» ή για την περαιτέρω επικοινωνία μεταξύ των συμβαλλομένων μερών ή για να εκτελέσει μια εργασία, όπως συμφωνήθηκε εγγράφως μεταξύ των συμβαλλομένων μερών ότι θα υλοποιείται. Ο παραλήπτης θα αναλάβει την υποχρέωση να δεσμεύσει τους εμπλεκόμενους στις εμπιστευτικές πληροφορίες υπαλλήλους του για να τις κρατήσει ως εμπιστευτικές τόσο κατά τη διάρκεια όσο και μετά από την τρέχουσα απασχόλησή τους και επιπλέον θα λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να επιβάλει τις υποχρεώσεις των υπαλλήλων αυτών που προκύπτουν από την παρούσα σχέση. Με τη γραπτή συγκατάθεση του συμβαλλομένου μέρους, την οποία δεν μπορεί να αρνηθεί αδικαιολόγητα, ο παραλήπτης μπορεί να αποκαλύψει τις πληροφορίες, στην έκταση που απαιτείται (πχ δικαστήριο).

5. Αυτή η συμφωνία δεν θα ισχύσει για οποιεσδήποτε πληροφορίες που:
α. κατά την ημερομηνία της συμφωνίας αυτής είναι σε κοινή γνώση και χρήση ή κοινολογούνται
στη συνέχεια αλλά όχι από λάθος του παραλήπτη ή λόγω παραβίασης της συμφωνίας αυτής.
β. ήταν γνωστές ήδη στον παραλήπτη κατά την ημερομηνία της αποκάλυψης υπό τον όρο ότι
μπορεί αποδειχθεί με τεκμηριωμένα στοιχεία ότι πρόκειται για προγενέστερα γνωστή τεχνογνωσία.
γ. διατίθεται νόμιμα στον παραλήπτη από ανεξάρτητες πηγές ιδιοκτησίας του άλλου συμβαλλόμενου μέρους
6. Στη συμφωνία αυτή ισχύει η νομοθεσία .....
Σε περίπτωση διαφοράς ή διαφωνίας μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών που δεν μπορούν να
επιλυθούν διαφορετικά η υπόθεση θα παραπεμφθεί …….....…….....

Για λογαριασμό της εταιρίας “Α” Για λογαριασμό της εταιρίας “Β”
Υπογραφή _____
Όνομα _____
Θέση _____
Ημερομηνία _____
Υπογραφή _____
Όνομα _____
Θέση _____
Ημερομηνία _____
Υπογραφή μάρτυρος _____
Όνομα _____
Διεύθυνση οικίας _____
Επάγγελμα _____
Υπογραφή μάρτυρος _____
Όνομα _____
Διεύθυνση οικίας _____
Επάγγελμα _____

ΣΥΝΟΨΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Περιεχόμενα:

Στο περιεχόμενο των εργασιών που καλύπτονται από το σύμφωνο εμπιστευτικότητας περιλαμβάνεται κάθε πληροφορία που προέρχεται από την πείρα που αποκτάται μέσα στην εταιρία και και την τεχνογνωσία της εταιρίας "Α" στο πεδίο του

Κατάλληλη Χρήση:

Κατάλληλη χρήση θεωρούνται οι συζητήσεις μεταξύ των συμβαλλομένων μερών για μια πιθανή συνεργασία/συζήτηση για μια πιθανή επιχειρησιακή σχέση/ έρευνα για μια δυνατή/πιθανή συμφωνία αδείας εκμετάλλευσης μεταξύ του προσώπου/της επιχείρησης/επιχείρησης Α και του προσώπου/επιχείρησης/επιχείρηση Β στον τομέα του περιεχομένου

Για λογαριασμό της εταιρίας "Α" Για λογαριασμό της εταιρίας "Β"

Υπογραφή _____

Όνομα _____

Θέση _____

Ημερομηνία _____

Υπογραφή _____

Όνομα _____

Θέση _____

Ημερομηνία _____

Υπογραφή μάρτυρος _____

Όνομα _____

Διεύθυνση οικίας _____

Επάγγελμα _____

Υπογραφή μάρτυρος _____

Όνομα _____

Διεύθυνση οικίας _____

Επάγγελμα _____